

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของ
สำนักงานสรรพากรภาค 7

นางสุชาลักษณ์ เขตต์บรรพต

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาเศรษฐศาสตร์ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2554

**Factors Affecting Personal Income Tax Collection of the Regional
Revenue Office 7**

Mrs. Suthaluk Khetbunphot

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Economics
School of Economics
Sukhothai Thammathirat Open University

2011

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา
ของสำนักงานสรรพากรภาค 7
ชื่อและนามสกุล นางสาวสุชาลักษณ์ เขตต์บรรพต
แขนงวิชา เศรษฐศาสตร์
สาขาวิชา เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชา
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. สุชาดา ตั้งทางธรรม

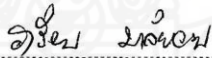
การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2555

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. สุชาดา ตั้งทางธรรม)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ระวีวรรณ มาลัยวรรณ)

(รองศาสตราจารย์อรรษย์คณา เข้มนวนล)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของ
สำนักงานสรรพากรภาค 7

ผู้ศึกษา นางสาวลักขณ์ เขตต์บรรพต รหัสนักศึกษ 2516000649 **ปริญญา** เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. สุชาดา ตั้งทางธรรม **ปีการศึกษา** 2554

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษามาตรการและนโยบายภาษีสรรพากรที่มีผลต่อการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของสำนักงานสรรพากรภาค 7 และ 2) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของสำนักงานสรรพากรภาค 7

การศึกษานี้ใช้ข้อมูลทุติยภูมิที่เกี่ยวข้องแบบอนุกรมเวลารายไตรมาส ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2544-2553 และข้อมูลรายได้ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของสำนักงานสรรพากรภาค 7 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาและวิเคราะห์เชิงปริมาณ โดยใช้สมการถดถอยและประมาณค่าแบบกำลังสองน้อยที่สุด

ผลการศึกษาพบว่า 1) การใช้มาตรการและนโยบายภาษีสรรพากรในช่วงระยะเวลาที่ศึกษามีผลต่อการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในทิศทางตรงกันข้าม การบริหารการจัดเก็บเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ดีในการจัดเก็บภาษีอากรทำให้ประสบความสำเร็จในการจัดเก็บ และ 2) ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ได้แก่ จำนวนผู้มีงานทำ ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ และมาตรการภาษี โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.998, 0.447 และ - 0.138 ตามลำดับที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

คำสำคัญ สำนักงานสรรพากรภาค 7 ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา มาตรการภาษี

Independent Study title: Factors Affecting Personal Income Tax Collection of the Regional Revenue Office 7

Author: Mrs. Suthaluk Khetbunphot; **ID:** 2516000649; **Degree:** Master of Economics;

Independent Study advisor: Dr. Suchada Tungthangthum, Associate Professor;

Academic year: 2011

Abstract

This study aimed to 1) study measures and policies determining personal income tax collection, and 2) examine factors affecting personal income tax collection of the Regional Revenue Office 7

The study used related secondary quarterly time series data fiscal year 2001-2010 and personal income tax revenue of the Regional Revenue Office 7. The data were analyzed by both descriptive and quantitative methods. For quantitative analysis, regression model through the Ordinary Least Squares method was applied.

The results found that: 1) the measures and policies employed during the study period affected personal income tax revenue in the opposite direction. The Regional Revenue Office 7 managed tax collection according to a good management criteria to keep a good basis for taxation resulting in the success of tax collection; and 2) factors determining personal income tax revenue comprised number of employed persons, Gross Domestic Product, and tax measures. Their coefficients were 0.998, 0.447, and -0.138 respectively at the 0.01 significance level.

Keywords: The Regional Revenue Office 7, Personal income tax, Tax measures

กิตติกรรมประกาศ

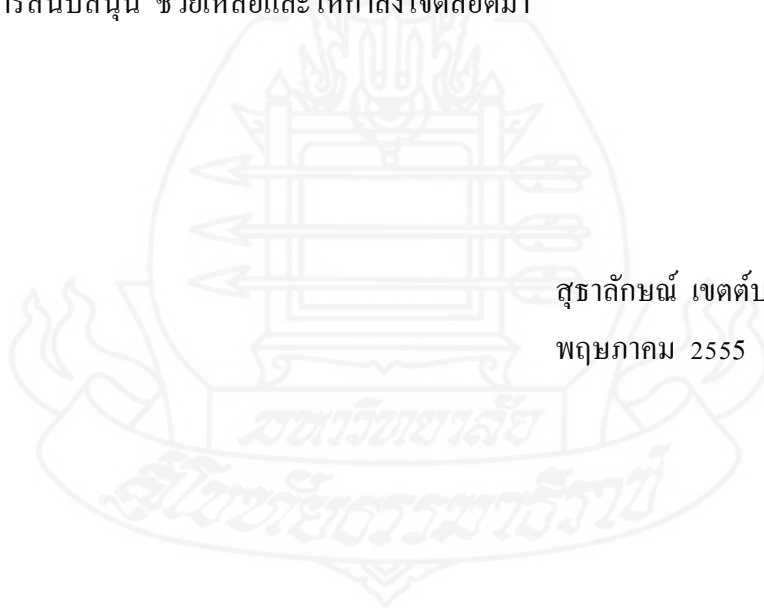
การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้บรรลุผลสำเร็จได้ด้วยดีเนื่องด้วยได้รับความกรุณา และความอนุเคราะห์อย่างดียิ่งจากหลายฝ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง รองศาสตราจารย์ ดร. สุชาดา ตั้งทางธรรม และ รองศาสตราจารย์ระวีวรรณ มาลัยวรรณ ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ท่านได้กรุณาให้คำปรึกษาและให้ความช่วยเหลือในการค้นคว้าและเรียบเรียง รวมทั้งแก้ไขข้อบกพร่องทำให้การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้อย่างสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณกรมสรรพากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักงานคลังจังหวัดอุดรดิตถ์ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่เป็นแหล่งข้อมูลในการศึกษา

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณาจารย์ประจำสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชทุกท่าน เพื่อนักศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการทำวิจัยครั้งนี้ทุกท่านที่ได้กรุณาให้การสนับสนุน ช่วยเหลือและให้กำลังใจตลอดมา

สุชาลักษณ์ เขตต์บรรพต

พฤษภาคม 2555

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	3
สมมติฐานการศึกษา.....	3
ขอบเขตของการศึกษา.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
บทที่ 2 แนวคิดและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	5
แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	5
วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	12
สรุป.....	14
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา.....	15
แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษา.....	15
ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาและการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	16
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	19
บทที่ 4 มาตรการภาษีและการจัดเก็บภาษีของสำนักงานสรรพากรภาค 7.....	20
มาตรการและนโยบายภาษีสรรพากร	20
ผลการจัดเก็บภาษีอากรของสำนักงานสรรพากรภาค 7.....	21
บทที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	30
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	30
ผลการศึกษาตามแบบจำลอง	32
บทที่ 6 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	33
สรุปผลการศึกษา	33
อภิปรายผล.....	34

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ข้อจำกัดและข้อเสนอแนะ.....	35
บรรณานุกรม.....	37
ภาคผนวก.....	40
ก การประมวลผลและตารางข้อมูล.....	41
ข แบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและมาตรการภาษี.....	45
ค กฎหมายที่เกี่ยวข้อง.....	45
ประวัติผู้ศึกษา.....	63

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 ตารางข้อมูลที่ใช้ในการคำนวณ	16
ตารางที่ 4.1 ผลการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามแบบแสดงรายการ 7 ปี งบประมาณ 2544-2553 ตามแบบแสดงรายการ	22
ตารางที่ 4.2 ผลการจัดเก็บภาษีสรรพากรสำนักงานสรรพากร ภาค 7 ปี งบประมาณ 2544 – 2553	26
ตารางที่ 4.3 ผลการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาปีงบประมาณ 2544 – 2553 จำแนกเป็น รายสำนักงานสรรพากรพื้นที่สำนักงานสรรพากร ภาค 7	28

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษีอากรเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญของรัฐบาล เป็นเครื่องมือทางการคลังประเภทหนึ่ง ที่รัฐใช้ในการโอนทรัพยากรจากภาคเอกชนมาสู่ภาครัฐ วัตถุประสงค์ของการจัดเก็บภาษีอากร ที่สำคัญคือเพื่อจัดสรรทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพ เพื่อกระจายรายได้และทรัพย์สินให้เป็นธรรมและเพื่อรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ รายได้ที่เป็นภาษีอากรเป็นรายได้ที่บังคับเก็บจากประชาชน โดยอาศัยอำนาจของกฎหมายโดยไม่คำนึงถึงผลตอบแทนที่ผู้จ่ายเงินภาษีจะได้รับ รายรับประเภทนี้มีบทบาทสำคัญมากที่สุดสำหรับประเทศไทย ในปีงบประมาณ 2554 รายได้ที่เป็นภาษีอากร คิดเป็นประมาณร้อยละ 87.9 ของรายรับทั้งหมดซึ่งคาดว่าจะเก็บได้ประมาณ 1,958,500 ล้านบาท โดยเป็นภาษีสรรพากรประมาณ 1,223,266.389 ล้านบาท กรมสรรพากรมีภารกิจเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษี การเสนอแนะและการใช้นโยบายทางภาษีอากรเพื่อให้ได้ภาษีตามเป้าหมายอย่างทั่วถึง และเป็นธรรม เป็นกลไกการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม และเกิดความสนใจในการเสียภาษี ประเภทภาษีที่กรมสรรพากรจัดเก็บได้แก่

- 1) ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (Personal Income Tax)
- 2) ภาษีเงินได้นิติบุคคล (Corporate Income Tax)
- 3) ภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (Petroleum Tax)
- 4) ภาษีมูลค่าเพิ่ม (Value Added Tax)
- 5) ภาษีธุรกิจเฉพาะ (Specific Business Tax)
- 6) อากรแสตมป์ (Stamp Duty)
- 7) รายได้อื่นๆ (Other Income)

ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจัดเป็นภาษีทางตรง (Direct Tax) ผู้เสียภาษีไม่สามารถ ผลักภาระภาษีไปให้แก่ผู้อื่นได้ เก็บจากรายได้ตามหลักความสามารถในการเสียภาษีในอัตรา ก้าวหน้า (Progressive Tax Rate) การจัดเก็บภาษีในอัตราก้าวหน้ามีจุดประสงค์เพื่อเป็นการ หารายได้ให้กับรัฐบาลและใช้เป็นเครื่องมือทางเศรษฐกิจในการกระจายรายได้ให้เกิดความ เป็นธรรมเพื่อให้ผู้มีเงินได้สูงรับภาระภาษีมากกว่าผู้มีเงินได้ต่ำ นอกจากนี้ยังใช้เป็นเครื่องมือ

ในการรักษาเสถียรภาพทางราคาโดยอัตโนมัติ รัฐบาลจึงได้พยายามปรับปรุงโครงสร้างภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาทั้งด้านหลักเกณฑ์การให้หักค่าลดหย่อน การหักค่าใช้จ่ายและอัตราภาษี ให้เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างต่อเนื่อง จัดเก็บจากบุคคลทั่วไป หรือจากหน่วยภาษีที่มีลักษณะพิเศษตามที่กฎหมายกำหนดและมีรายได้เกิดขึ้นตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยปกติจัดเก็บเป็นรายปี รายได้ที่เกิดขึ้นในปีภาษีผู้มีรายได้มีหน้าที่ต้องนำไปแสดงตามแบบแสดงรายการภาษีที่กำหนดภายในเดือนมกราคมถึงมีนาคมของปีถัดไป สำหรับผู้มีเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (5) ถึง (8) แห่งประมวลรัษฎากร มีเงินได้พึงประเมินเกิน 30,000 บาท ตั้งแต่เดือนมกราคมถึงมิถุนายนของทุกปี กฎหมายยังกำหนดให้ยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีต่อครั้งปี สำหรับรายได้ที่เกิดขึ้นจริงในช่วงครึ่งปีแรกเพื่อเป็นการบรรเทาภาระภาษีที่ต้องชำระ กฎหมายกำหนดให้ผู้จ่ายทำหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่ายจากเงินได้เพื่อให้มีการทยอยชำระภาษี ขณะที่ผู้มีเงินได้เกิดขึ้นอีกด้วย

ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเป็นภาษีที่สำคัญมากเพราะเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญของรัฐบาล อีกทั้งยังเป็นเครื่องมือที่สำคัญของรัฐบาลในการกระจายรายได้ ฐานภาษีของภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เรียกว่า เงินได้สุทธิ สามารถคำนวณจากการนำเงินได้พึงประเมินหรือรายได้ตลอดทั้งปีภาษี (ปีปฏิทิน) ไปหักค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อนต่างๆ ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้หัก และนำเงินได้สุทธิตามคำนวณภาษีตามอัตราภาษีและวิธีการที่กำหนดไว้ตามกฎหมาย โดยอัตราภาษีของภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาใช้อัตราภาษีแบบก้าวหน้า คือมีการกำหนดอัตราภาษีที่นำมาคำนวณภาษีตามระดับเงินได้สุทธิ หรือกล่าวได้ว่าผู้มีเงินได้สุทธิตามคำนวณเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในจำนวนที่มากกว่าผู้มีเงินได้สุทธิน้อย

กรมสรรพากร ได้ปรับโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการและอำนาจหน้าที่ใหม่ตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมสรรพากรกระทรวงการคลัง พ.ศ. 2551 ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับการกิจที่เพิ่มขึ้นและเหมาะสมกับสภาพของงานที่เปลี่ยนแปลงไป อันจะทำให้การปฏิบัติการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของกรมสรรพากรมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 26 มกราคม 2551 ให้สรรพากรภาคมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการวางแผนและประเมินผลเพื่อการบริหารการจัดเก็บภาษีอากรให้เป็นไปตามนโยบายแผนงานและเป้าหมายของกรมสรรพากรรวมถึงวางแผนควบคุมการปฏิบัติงานของสำนักงานสรรพากรพื้นที่และสำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขา แบ่งเป็นสำนักงานสรรพากรภาค 12 ภาค สำนักงานสรรพากรพื้นที่ 117 พื้นที่ สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขา 848 พื้นที่สาขา

การจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของสำนักงานสรรพากรภาค 7 ซึ่งมีสำนักงานสรรพากรพื้นที่ในความรับผิดชอบจำนวน 8 พื้นที่ ประกอบด้วยสำนักงานสรรพากรพื้นที่

กำแพงเพชร สำนักงานสรรพากรพื้นที่ตาก สำนักงานสรรพากรพื้นที่นครสวรรค์ สำนักงานสรรพากรพื้นที่พิจิตร สำนักงานสรรพากรพื้นที่พิษณุโลก สำนักงานสรรพากรพื้นที่เพชรบูรณ์ สำนักงานสรรพากรพื้นที่สุโขทัยและสำนักงานสรรพากรพื้นที่อุตรดิตถ์

สำหรับผลการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของสำนักงานสรรพากรภาค 7 ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2544 – 2553 พบว่าแนวโน้มจัดเก็บได้เพิ่มขึ้น ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญมาก การที่รัฐบาลใช้มาตรการทางด้านภาษีก็มีผลต่อการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา จึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจที่จะทำการศึกษาการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของสำนักงานสรรพากรภาค 7 และศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของสำนักงานสรรพากรภาค 7 ซึ่งปัจจัยที่ผู้ศึกษาสนใจได้แก่ ผลกระทบที่มวลรวมในประเทศ จำนวนผู้มีงานทำและมาตรการภาษี ผลการศึกษาที่ได้สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการกำหนดนโยบายและวางแผนยุทธศาสตร์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของสำนักงานสรรพากรภาค 7

2. วัตถุประสงค์การศึกษา

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

- 2.1 ศึกษามาตรการและนโยบายภาษีสรรพากรที่มีผลต่อการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของสำนักงานสรรพากรภาค 7
- 2.2 ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของสำนักงานสรรพากรภาค 7

3. สมมติฐานการศึกษา

- 1) การเปลี่ยนแปลงรายได้จากการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ
- 2) การเปลี่ยนแปลงรายได้จากการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับจำนวนผู้มีงานทำ
- 3) การใช้มาตรการภาษีในช่วงระยะเวลาที่ศึกษามีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับรายได้การจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

4. ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาการจัดเก็บและปัจจัยที่มีผลต่อการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของสำนักงานสรรพากรภาค 7 จำนวน 8 สำนักงานสรรพากรพื้นที่ ประกอบด้วย สำนักงานสรรพากรพื้นที่กำแพงเพชร สำนักงานสรรพากรพื้นที่ตาก สำนักงานสรรพากรพื้นที่นครสวรรค์ สำนักงานสรรพากรพื้นที่พิจิตร สำนักงานสรรพากรพื้นที่พิษณุโลก สำนักงานสรรพากรพื้นที่เพชรบูรณ์ สำนักงานสรรพากรพื้นที่สุโขทัยและสำนักงานสรรพากรพื้นที่อุตรดิตถ์ ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2544 ถึงปีงบประมาณ 2553

5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) ทำให้ทราบถึงโครงสร้างภาษีของสำนักงานสรรพากรภาค 7
- 2) ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของสำนักงานสรรพากรภาค 7
- 3) ทำให้ทราบถึงผลกระทบจากมาตรการภาษีของรัฐบาล
- 4) เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายและวางแผนยุทธศาสตร์การจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของสำนักงานสรรพากรภาค 7 ให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ

บทที่ 2

แนวคิดและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของสำนักงานสรรพากรภาค 7 และศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการจัดเก็บภาษีอากรของสำนักงานสรรพากรภาค 7 มีแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1.1 วัตถุประสงค์ของการจัดเก็บภาษีอากร

ภาษีอากรเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญของรัฐบาล เป็นเครื่องมือทางการคลังประเภทหนึ่ง ที่รัฐใช้ในการโอนทรัพยากรจากภาคเอกชนมาสู่ภาครัฐ การเก็บภาษีอากรมีวัตถุประสงค์หลักในการหารายได้มาใช้ในการดำเนินงานต่างๆ ของรัฐซึ่งรวมถึงการสร้างสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานต่างๆ ให้กับประชาชน เพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี วัตถุประสงค์ของการจัดเก็บภาษีที่สำคัญ ได้แก่

1.1.1 เพื่อการจัดสรรทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพ การจะบรรลุวัตถุประสงค์ด้านการจัดสรรทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพนั้น รัฐต้องพิจารณาทั้งในแง่ของการนำทรัพยากรของสังคมมาใช้ในภาครัฐ เพื่อจัดเก็บภาษีเป็นจำนวนที่จะก่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดและการพิจารณาถึงการใช้ภาษีอากรประเภทต่างๆ เป็นเครื่องมือในการจัดสรรทรัพยากรในภาคเอกชนให้เข้าไปในทิศทางที่เหมาะสม การใช้ภาษีอากรเพื่อวัตถุประสงค์ในด้านนี้ จะเป็นการใช้เพื่อควบคุมหรือส่งเสริมการบริโภคหรือการผลิตสินค้าบางประเภทตลอดจนพฤติกรรมทางเศรษฐกิจอื่น ๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมโดยรวมให้มากที่สุด

1.1.2 เพื่อการกระจายรายได้และทรัพย์สินให้เป็นธรรม ภาษีอากรสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการเสริมสร้างการกระจายรายได้และทรัพย์สินให้เป็นธรรมมากขึ้น เนื่องจากภาษีอากรแต่ละประเภทส่งผลกระทบต่อผู้เสียภาษีอากรในลักษณะที่แตกต่างกัน ซึ่งภาษีที่จะสามารถใช้เป็นเครื่องมือให้บรรลุวัตถุประสงค์นี้มักอยู่ในรูปของภาษีอากรที่มีการจัดเก็บในอัตราก้าวหน้า การจัดเก็บภาษีสินค้าฟุ่มเฟือยในอัตราสูง การที่จะให้เกิดผลยิ่งขึ้นในการกระจายรายได้ควรจะต้องใช้มาตรการรายจ่ายควบคู่ไปกับการใช้มาตรการทางด้านภาษี เช่นการให้อุดหนุนเงินโอนต่าง ๆ

1.1.3 เพื่อรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ การรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจนั้น มีวัตถุประสงค์หลักในการดำเนินนโยบายทางเศรษฐกิจที่สำคัญ ภาษีอากรจะสามารถนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการรักษาเสถียรภาพทางด้านการจ้างงานและเสถียรภาพทางด้านราคาได้ เช่นในช่วงที่เศรษฐกิจรุ่งเรือง รัฐบาลจะใช้นโยบายภาษีอากร โดยเรียกเก็บภาษีอากรเพิ่มขึ้นเพื่อลดหรือกำกับทิศทางการบริโภคของภาคเอกชนให้เป็นไปอย่างเหมาะสมและเพื่อควบคุมมิให้เกิดภาวะเงินเฟ้อหรือหากระบบเศรษฐกิจประสบปัญหาภาวะเงินเฟ้ออยู่แล้วก็จะสามารถลดแรงกดดันทางด้านเงินเฟ้อได้ เนื่องจากการที่ประชาชนต้องเสียภาษีอากรเพิ่มขึ้นจะทำให้ประชาชนลดระดับการใช้จ่ายลงหรือจะเก็บภาษีเงินได้จากดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารในอัตราที่ต่ำกว่าเงินได้ประเภทอื่น เพื่อให้อัตราดอกเบี้ยสุทธิที่ผู้ฝากจะได้รับสูงขึ้นเพื่อเป็นแรงจูงใจให้มีการออมมากขึ้น แต่หากระบบเศรษฐกิจประสบปัญหาเศรษฐกิจถดถอยส่งผลกระทบต่อระดับการว่างงานเพิ่มสูงขึ้น รัฐบาลก็อาจใช้การลดอัตราภาษีอากรเป็นเครื่องมือในการกระตุ้นเศรษฐกิจโดยการที่ประชาชนเสียภาษีอากรลดน้อยลงจะทำให้รู้สึกว่ามีเงินออมมากขึ้นจึงเพิ่มการบริโภคและการลงทุน ซึ่งจะส่งผลให้มีการผลิตและการจ้างงานเพิ่มขึ้น

1.2 หลักเกณฑ์ที่ดีในการจัดเก็บภาษีอากร

อดัม สมิท (Adam Smith) บิดาแห่งเศรษฐศาสตร์ได้วางหลักการภาษีที่ดีไว้เมื่อปี ค.ศ. 1776 ได้แก่ หลักความเป็นธรรม หลักความแน่นอน หลักความสะดวก และหลักความประหยัด หลักการทั้งสี่นี้ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง ต่อมาเมื่อสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของโลกได้วิวัฒนาการมาโดยลำดับ ภาษีอากรทวีบทบาทและความสำคัญมากขึ้น หลักการภาษีอากรที่ดีจึงได้เปลี่ยนแปลงไปและเพิ่มมากขึ้นตามความเหมาะสม อย่างไรก็ตาม ลักษณะของภาษีอากรที่ดีมีดังนี้

1.2.1 หลักความเป็นธรรม

1.2.2 หลักความแน่นอน

1.2.3 หลักความเป็นกลาง

1.2.4 หลักอำนาจรายได้

1.2.5 หลักความยืดหยุ่น

1.2.6 หลักประสิทธิภาพในการบริหาร

1.2.1 หลักความเป็นธรรม

ระบบภาษีอากรที่ดีจะต้องมีความเป็นธรรมทั้งในระหว่างรัฐบาลผู้เก็บภาษีและประชาชนผู้เสียภาษี หลักความเป็นธรรมนี้นับเป็นหัวใจสำคัญของระบบภาษีอากร หากปราศจากความเป็นธรรมแล้วความยินยอมเสียภาษีโดยสมัครใจก็คงเกิดขึ้นได้ยาก

แนวความคิดเกี่ยวกับความเป็นธรรมทางภาษีอากรมีรากฐานมาจากหลักความเป็นธรรมสัมบูรณ์และหลักความเป็นธรรมสัมพัทธ์

1) หลักความเป็นธรรมสัมบูรณ์ (Principles of Absolute Equity) ถือหลักว่าทุกคนต้องเสียภาษีอากรคนละเท่าๆ กัน นั่นคือ เอาค่าใช้จ่ายทั้งหมดของรัฐหารด้วยจำนวนประชากร ระบบภาษีแบบนี้จะใช้ได้เมื่อประชาชนทุกคนมีฐานะทางเศรษฐกิจเท่าเทียมกัน ข้อบกพร่องของการจัดเก็บแบบนี้ได้แก่ ไม่คำนึงถึงความสามารถในการเสียภาษีที่แตกต่างกัน ทำให้ภาระภาษีของผู้มีเงินได้ต่ำมากกว่าภาระภาษีของผู้มีเงินได้สูง ผู้มีเงินได้ต่ำอาจไม่มีเงินเพียงพอที่จะชำระภาษี

2) หลักความเป็นธรรมสัมพัทธ์ (Principles of Relative Equity) ถือหลักว่าจำนวนภาษีที่จะต้องเสียให้แก่รัฐเปรียบเทียบกับประโยชน์ที่จะได้รับจากรัฐ หรือเปรียบเทียบกับความสามารถในการเสียภาษีของผู้เสียภาษีแต่ละราย ดังนั้นการจัดเก็บภาษีตามหลักความเป็นธรรมสัมพัทธ์จึงแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มย่อยดังนี้

(1) หลักผลประโยชน์ (Benefit Principles) มีแนวคิดที่ว่าผู้ได้รับประโยชน์จากรัฐจะต้องเป็นผู้เสียภาษีเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายของรัฐบาลตามสัดส่วนที่ตนได้รับผลประโยชน์ ตัวอย่าง เช่น ภาษีค่าผ่านทาง ภาษีค่าใช้ถนน ค่าใบอนุญาตทำการต่างๆ เป็นต้น

(2) หลักความสามารถในการเสียภาษี (Principles of Capacity) มีแนวความคิดว่าผู้มีความสามารถในการเสียภาษีมักต้องเสียภาษีให้แก่รัฐบาลมาก ผู้ที่มีความสามารถในการเสียภาษีน้อยก็ควรเสียภาษีให้แก่รัฐบาลน้อยตามสัดส่วนความสามารถในการเสียภาษีของบุคคล วัดได้จากทรัพย์สิน รายได้ หรือการใช้จ่ายของแต่ละบุคคล

1.2.2 หลักของความแน่นอน

ภาษีอากรที่ดีต้องมีโดยเฉพาะในด้านของตัวบทกฎหมาย เช่น ใครคือผู้มีหน้าที่เสียภาษี ต้องเสียภาษีเมื่อไร วิธีการใด อัตราภาษี วิธีการคำนวณ การยื่นแบบแสดงรายการชำระภาษีมี่ความแน่นอนชัดเจนย่อมจะสร้างความสมัครใจในการเสียภาษี ความชัดเจนดังกล่าวคือชัดเจนทั้งกฎหมายและการบังคับใช้

1.2.3 หลักความเป็นกลาง

ระบบภาษีอากรที่ดีจะต้องมีความเป็นกลางทางเศรษฐกิจมากที่สุด กล่าวคือจะต้องไม่กระทบกระเทือนรูปแบบการบริโภค การออม การแข่งขันการผลิตสินค้าและบริการ ตลอดจนการทำงานของกลไกตลาด

1.2.4 หลักอำนาจรายได้

ระบบภาษีอากรที่ดีจะอำนาจรายได้สูงให้แก่รัฐบาลมีลักษณะดังนี้

1) ภาษีอากรที่มีฐานกว้าง กล่าวคือ ต้องครอบคลุมผู้เสียภาษีจำนวนมาก ขณะเดียวกันฐานภาษีที่ใช้เรียกเก็บภาษีจากผู้เสียภาษีแต่ละรายต้องมีขนาดใหญ่ด้วย เช่น ภาษีเงินได้ ภาษีการขาย ซึ่งไม่จำเป็นต้องใช้อัตราสูง ไม่กระทบกระเทือนต่อการทำงาน การออม ฯลฯ

2) ภาษีอากรที่มีอัตราภาษีก้าวหน้า เมื่อฐานภาษีมีขนาดใหญ่ขึ้นรัฐบาล จะมีรายได้เพิ่มสูงขึ้นในส่วนที่สูงกว่าการขยายฐานภาษี อย่างไรก็ตาม การกำหนดอัตราภาษี ในลักษณะก้าวหน้าจนเกินไปอาจกระทบกระเทือนในด้านอื่นได้ ภาษีที่น่าจะอำนวยความสะดวกให้แก่ รัฐบาลมากและตลอดไปคือภาษีมรดกและภาษีทรัพย์สิน แต่ปัจจุบันยังไม่มีให้นำมาใช้

1.2.5 หลักความยืดหยุ่น

ภาษีอากรจะต้องมีความยืดหยุ่นหรือปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงทาง เศรษฐกิจได้อย่างเหมาะสม เช่น ในภาวะเงินเฟ้อ ภาษีอากรควรมีโครงสร้างที่ส่งผลให้เก็บภาษี มากขึ้น เพื่อลดการใช้จ่ายของเอกชนลง โครงสร้างภาษีอากรที่มีลักษณะยืดหยุ่นดังกล่าว โดยทั่วไปจะเป็นโครงสร้างภาษีอากรในอัตราก้าวหน้าและโครงสร้างอัตราตามราคา ตัวอย่างเช่น กรณีภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่จัดเก็บในอัตราก้าวหน้า ในภาวะเศรษฐกิจกำลังขยายตัวที่ ประชาชนมีรายได้สูงขึ้น ภาษีที่จัดเก็บจะเพิ่มสูงขึ้นในอัตราที่สูงกว่าการเพิ่มขึ้นของรายได้ ซึ่งจะมี ผลชะลอการขยายตัวของรายได้จริงของประชาชนและช่วยลดแรงกดดันทางด้านภาวะเงินเฟ้อได้

1.2.6 หลักประสิทธิภาพในการบริหาร

ระบบภาษีอากรที่ดีควรเป็นระบบที่เสียค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บน้อยที่สุด ค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บของรัฐบาลจะออกมาในรูปของเงินเดือน ค่าจ้างผู้จัดเก็บ ค่าอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ค่าใช้จ่ายของผู้เสียภาษีได้แก่ค่าเดินทาง ค่าจ้างสำนักงานบัญชี การ ปฏิบัติงานของหน่วยจัดเก็บภาษีจะต้องมีประสิทธิภาพ กล่าวคือ สามารถจัดเก็บภาษีได้อย่างทั่วถึง และเต็มเม็ดเต็มหน่วยอันจะส่งผลให้มีผู้สมัครใจเสียภาษีมากขึ้น สร้างความเป็นธรรมในระหว่างผู้ เสียภาษีในระยะยาว จะทำให้ค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บภาษีน้อยลง

1.3 แนวคิดในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (Personal Income Tax) เป็นภาษีทางตรงที่มีความสำคัญและเป็นแหล่งรายได้แหล่งหนึ่งของรัฐบาลซึ่งจัดเก็บจากบุคคลธรรมดา ผู้มีเงินได้ไม่ว่า ประเภทใด ชนิดใด ถ้าไม่มีกฎหมายยกเว้นให้ ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดามีความสำคัญดังนี้

1) บรรเทาปัญหาการกระจายรายได้ ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเป็นภาษีที่มี บทบาทสำคัญยิ่งในการบรรเทาปัญหาการกระจายรายได้ เนื่องจากผู้เสียภาษีผลักรายภาษีไปให้ ผู้อื่นได้ยาก มีการใช้อัตราก้าวหน้าในการจัดเก็บซึ่งสอดคล้องตามหลักความสามารถในการ เสียภาษี (Ability to Pay Principle) กล่าวคือผู้มีรายได้มากก็ต้องเสียภาษีให้กับรัฐมาก ผู้ที่มีรายได้

น้อยก็ควรเสียภาษีน้อยตามขนาดความสามารถของตน ซึ่งเป็นการสร้างความเป็นธรรมให้กับประชาชน

2) เป็นแหล่งรายได้ของรัฐบาล การจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดามีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เนื่องจากระดับรายได้โดยเฉลี่ยของประชาชนสูงขึ้น นั่นคือความสามารถในการเสียภาษีสูงขึ้น ในขณะที่เดียวกันกรมสรรพากรได้มีการปรับปรุงการบริหารจัดเก็บให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

3) รักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเป็นหนึ่งในเครื่องมือทางการคลังที่รัฐบาลใช้ในการรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ นอกจากนั้น ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดามีคุณลักษณะตามที่เป็นเครื่องมือในการรักษาเสถียรภาพโดยอัตโนมัติ (Built in Stabilization) อันเนื่องมาจากโครงสร้างอัตราภาษีที่มีความก้าวหน้า กล่าวคือเมื่อระบบเศรษฐกิจอยู่ในภาวะขยายตัวสูง ทำให้ประชาชนมีรายได้สูงขึ้นมาก มีแนวโน้มที่บุคคลเหล่านี้จะต้องชำระภาษีที่สูงขึ้นเมื่อเทียบกับรายได้ที่เพิ่มขึ้น จึงเป็นการชะลอหรือลดการขยายตัวของกำลังซื้อลง ในทางตรงกันข้าม เมื่อเศรษฐกิจอยู่ในภาวะถดถอยประชาชนทั่วไปมีรายได้ลดลง ภาระภาษีของประชาชนก็จะลดลงมากกว่ารายได้ที่ลด จึงทำรายได้หลังหักภาษีลดลงไม่มากนัก

1.4 แนวคิดของเคนส์

จอห์น เมย์นาร์ด เคนส์ (John Maynard Keynes) นักเศรษฐศาสตร์ชาวอังกฤษ เชื่อว่าการกระตุ้นอุปสงค์มวลรวมโดยเฉพาะนโยบายการคลังโดยผ่านการใช้จ่ายของภาครัฐบาล และนโยบายภาษีเป็นเครื่องมือในการกระตุ้นเศรษฐกิจ ในทัศนะของเคนส์ ในยามที่เกิดภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ มีความจำเป็นที่รัฐบาลต้องเข้ามาแทรกแซงการทำงานของระบบเศรษฐกิจ เพื่อก่อให้เกิดการจ้างงานและรายได้ประชาชาติที่เพิ่มขึ้น โดยการใช้นโยบายการคลังแบบขยายตัว ตัวอย่างเช่นเพิ่มการใช้จ่ายในการซื้อสินค้าหรือบริการ ลดภาษี ในทางตรงกันข้ามในกรณีเกิดภาวะเศรษฐกิจร้อนแรงเกินไปรัฐบาลควรใช้นโยบายการคลังแบบหดตัว เช่นรัฐบาลลดการใช้จ่ายในการซื้อสินค้าและบริการเพิ่มภาษี นโยบายการคลังเป็นเครื่องมือสำคัญที่รัฐบาลใช้เพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางเศรษฐกิจ นโยบายการคลังแบบอัตโนมัติ (Non-discretionary Fiscal Policy) เป็นนโยบายการคลังที่สามารถปรับตัวตามภาวะเศรษฐกิจได้โดยอัตโนมัติ กล่าวคือจะช่วยชะลอการใช้จ่ายมวลรวมไม่ให้เพิ่มสูงขึ้นมากในขณะที่ระบบเศรษฐกิจกำลังขยายตัวและช่วยดึงไม่ให้เกิดการใช้จ่ายมวลรวมลดลงมากเกินไปในขณะที่ระบบเศรษฐกิจกำลังตกต่ำ ตัวอย่างสำคัญของตัวรักษาเสถียรภาพโดยอัตโนมัติได้แก่ภาษีเงินได้ โดยทั่วไปการจัดเก็บภาษีเงินได้จัดเก็บในลักษณะที่จำนวนภาษีที่จัดเก็บผันแปรตามรายได้ประชาชาติ จะทำหน้าที่เป็นตัวรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจโดยอัตโนมัติ เช่น เมื่อรายได้ประชาชาติเพิ่มขึ้น จำนวนภาษีที่จัดเก็บจะสูงขึ้นตามไปด้วย ดังนั้นรายได้ที่จะจับจ่ายใช้สอยได้จะเพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลง เป็นการชะลอรายจ่ายมวลรวม

ในการบริโภคจะมีให้เพิ่มขึ้นมากขึ้น ในทำนองเดียวกัน เมื่อรายได้ประชาชาติลดลง จำนวนภาษีที่จัดเก็บจะลดลงตาม

1.5 โครงสร้างของภาษีสรรพากร

การจะจัดเก็บภาษีได้ผลเพียงใดนั้น ส่วนหนึ่งที่มีผลกระทบคือ โครงสร้างของภาษีในประเทศไทยมีการพิจารณาดังนี้

1) ประเภทของภาษีอากร ประเภทของภาษีอากรที่กรมสรรพากรจัดเก็บสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ภาษีทางตรง (Direct Tax) และภาษีทางอ้อม (Indirect Tax) ภาษีทางตรง หมายถึง ภาษีที่ผู้มีหน้าที่เสียต้องรับภาระในภาษีที่ตนมีหน้าที่เสีย โดยไม่สามารถผลักภาระไปให้บุคคลอื่นได้ ประเภทของภาษีทางตรงที่กรมสรรพากรจัดเก็บ ได้แก่ ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคลและภาษีเงินได้ปิโตรเลียม ส่วนภาษีทางอ้อม หมายถึง ภาษีที่ผู้มีหน้าที่เสียสามารถผลักภาระไปให้บุคคลอื่นได้ การผลักภาระภาษีอาจผลักไปข้างหน้า เช่น ผู้ผลิตซึ่งกฎหมายกำหนดให้มีหน้าที่เสียภาษีที่เรียกเก็บจากสินค้า อาจผลักภาระภาษีไปให้ผู้บริโภคสินค้านั้นได้โดยการขึ้นราคาสินค้าหรือบริการ การผลักภาระภาษีไปข้างหลัง เช่น ผู้ผลิตซึ่งกฎหมายกำหนดให้มีหน้าที่เสียภาษีที่เรียกเก็บจากสินค้า อาจผลักภาระภาษีไปให้เจ้าของปัจจัยการผลิตที่ใช้ในการผลิตสินค้านั้นได้ โดยการลดค่าจ้างแรงงาน หรือลดราคาปัจจัยการผลิต ประเภทของภาษีทางอ้อมที่กรมสรรพากรจัดเก็บ ได้แก่ ภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีธุรกิจเฉพาะ เป็นต้น

2) ฐานภาษี ได้แก่ สิ่งที่น่ามาเป็นฐานในการคำนวณภาษี ภาษีที่กรมสรรพากรจัดเก็บในปัจจุบันคำนวณบนฐานภาษีซึ่งได้แก่ ฐานรายได้ เช่น ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาคำนวณจากฐานเงินได้สุทธิ ภาษีเงินได้นิติบุคคลคำนวณจากฐานกำไรสุทธิ สำหรับภาษีมูลค่าเพิ่มคำนวณจากภาษีขายลบด้วยภาษีซื้อ และภาษีธุรกิจเฉพาะคำนวณจากยอดรายรับก่อนหักรายจ่าย ซึ่งเป็นภาษีที่จัดเก็บจากฐานการบริโภค

3) อัตราภาษี กรมสรรพากรใช้ในการจัดเก็บเป็นอัตราตามมูลค่า (Advalorem tax) ซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็น อัตราก้าวหน้า เป็นการจัดเก็บภาษีที่เมื่อฐานภาษีสูงขึ้นอัตราภาษีจะเพิ่มขึ้น ได้แก่ การจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เป็นต้น และอัตราคงที่ เป็นการจัดเก็บภาษีที่เมื่อฐานภาษีสูงขึ้น อัตราภาษีจะคงที่ไม่เปลี่ยนแปลง ได้แก่ การจัดเก็บภาษีเงินได้สำหรับนิติบุคคล ภาษีมูลค่าเพิ่ม และภาษีธุรกิจเฉพาะ เป็นต้น

4) วิธีการเสียภาษี การจัดเก็บภาษีของกรมสรรพากร สามารถแบ่งวิธีการจัดเก็บภาษีออกเป็นการจัดเก็บภาษีโดยผู้เสียภาษีประเมินตนเอง เป็นวิธีการเสียภาษีที่ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเป็นผู้คำนวณภาษีจากฐานภาษี โดยการกรอกแบบแสดงรายการและชำระภาษีพร้อมกับการยื่นแบบ

แสดงรายการภาษีตามที่กฎหมายกำหนดและการจัดเก็บภาษีโดยเจ้าพนักงานประเมินเป็นวิธีการที่ผู้เสียภาษีไม่ได้ยื่นแบบแสดงรายการภาษีหรือผู้มีหน้าที่เสียภาษีได้ยื่นแบบฯ ไว้แล้ว และเจ้าพนักงานได้ตรวจสอบพบว่าผู้เสียภาษีได้ยื่นภาษีไว้ผิดพลาดคลาดเคลื่อนหรือไม่ถูกต้อง เจ้าพนักงานจะคำนวณและประเมินเรียกเก็บภาษีจากผู้เสียภาษีให้ถูกต้องต่อไป การจัดเก็บภาษีโดยการเสียภาษิล่วงหน้าหรือภาษีหัก ณ ที่จ่าย การเสียภาษิล่วงหน้าหรือภาษีหัก ณ ที่จ่ายเป็นวิธีการจัดเก็บภาษีในขณะที่ยังมีเงินได้ โดยผู้จ่ายเงินได้มีหน้าที่คำนวณภาษีจากเงินได้ที่จ่ายและนำส่งภาษี ภาษีถูกหัก ณ ที่จ่าย ให้ถือเป็นเครดิตในการคำนวณภาษีของผู้มีเงินได้เมื่อยื่นแบบแสดงรายการภาษี

5) การอุทธรณ์การเสียภาษี ในกรณีที่ผู้เสียภาษีได้รับหนังสือแจ้งการประเมินภาษีจากเจ้าพนักงานเพื่อการเรียกเก็บภาษีที่ผู้เสียภาษีเก็บไว้ไม่ครบถ้วนถูกต้อง ซึ่งผู้เสียภาษีไม่เห็นด้วยและต้องการให้เจ้าพนักงานทบทวนการประเมินดังกล่าว ผู้เสียภาษีสามารถอุทธรณ์การประเมินได้โดยให้ยื่นคำขออุทธรณ์การประเมินต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งการประเมิน คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์จะพิจารณาและแจ้งผลการพิจารณาให้กับผู้เสียภาษีทราบ และหากผู้เสียภาษีไม่เห็นด้วยกับผลการพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ก็สามารถนำเรื่องขึ้นสู่ชั้นศาลได้

6) บทลงโทษทางภาษีอากร หากผู้เสียภาษีไม่ยื่นแบบแสดงรายการชำระภาษีหรือยื่นแบบแสดงรายการภาษีไว้แล้วแต่ได้ชำระภาษีไว้ไม่ครบถ้วน ซึ่งจะทำให้รัฐมีรายได้ภาษีลดลงได้ ดังนั้นเพื่อเป็นการป้องกันการหลีกเลี่ยงการเสียภาษีอากร เพื่อสร้างความเป็นธรรมแก่ผู้เสียภาษีไว้ครบถ้วนถูกต้องและเพื่อให้รัฐมีรายได้ภาษีเต็มเม็ดเต็มหน่วย ผู้ฝ่าฝืนที่ไม่เสียภาษีหรือเสียภาษีไม่ครบถ้วนถูกต้องจะได้รับบทลงโทษ ซึ่งประกอบด้วย โทษทางอาญาและโทษทางแพ่ง โทษทางอาญา ได้แก่ ค่าปรับ จำคุก หรือทั้งจำทั้งปรับ จะใช้ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่เสียภาษีไม่ยื่นแบบแสดงรายการภาษีหรือผู้ที่มีเจตนาในการทำลายระบบภาษีอากร โทษทางแพ่ง ได้แก่ เบี้ยปรับและเงินเพิ่มโดยเบี้ยปรับ ได้แก่ เงินที่รัฐเรียกเก็บเป็นจำนวนเท่ากับภาษีที่ชำระไว้ไม่ครบหรือมิได้ชำระโดยหากผู้เสียภาษีมิได้ยื่นแบบแสดงรายการภาษี เบี้ยปรับจะเท่ากับ 2 เท่าของภาษีที่มิได้ยื่นชำระ แต่หากผู้เสียภาษีได้ยื่นแบบแสดงรายการภาษีไว้แต่ได้ชำระภาษีไม่ครบถ้วนเบี้ยปรับจะเท่ากับ 1 เท่าของภาษีที่ชำระไว้ขาด และเงินเพิ่ม ได้แก่ เงินที่รัฐเรียกเก็บในอัตราร้อยละ 1.5 ต่อเดือนโดยคำนวณจากภาษีที่ชำระไว้ขาดหรือภาษีที่มิได้ชำระและระยะเวลาที่นับตั้งแต่วันพ้นกำหนดเวลาการชำระภาษีจนกระทั่งถึงวันที่ได้ชำระภาษีเพิ่มเติมครบถ้วน

2. วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

มาลี แสงเทพ (2542) ศึกษาภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในประเทศไทย : โครงสร้างและปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดเก็บ โดยใช้การวิเคราะห์สมการถดถอยในการหาความสัมพันธ์ของตัวแปรที่สำคัญ ได้แก่ รายได้ต่อบุคคลของประชากร สัดส่วนรายได้จากภาคเกษตรกรรมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ผลการศึกษาพบว่า สัดส่วนของรายได้จากภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาต่อภาษีอากรทั้งหมดและสัดส่วนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในปีที่ผ่านมายังมีสัดส่วนที่ต่ำมาก สำหรับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดานั้น พบว่ารายได้ต่อบุคคลของประชากร และสัดส่วนของรายได้จากภาคเกษตรกรรมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ เป็นปัจจัยที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90 แสดงให้เห็นว่า การจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาไม่ได้ขึ้นอยู่กับปัจจัยทางเศรษฐกิจหรือตัวแปรที่เลือกไว้เท่านั้น

ขมาพร บัวซ้อน (2548) ศึกษาการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อรายได้จากการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อรายได้จากการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในประเทศไทย คือผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในปีที่ผ่านมาและดัชนีราคาผู้บริโภค การศึกษาค่าความลอยตัวของการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศมีค่าเท่ากับ 1.0825 แสดงให้เห็นว่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเป็นตัวกำหนดภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่จัดเก็บได้จริง เพราะมีบทบาทในการหารายได้ให้รัฐบาลและรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ การศึกษาค่าความยืดหยุ่นของการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเมื่อมีการจัดผลกระทบจากการใช้มาตรการภาษีมียค่าเท่ากับ 1.0836 แสดงให้เห็นว่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเป็นตัวกำหนดภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่จัดเก็บจริง และมีบทบาทในการหารายได้ให้รัฐบาลและรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ ผลการศึกษารูปได้ว่าการใช้มาตรการทางภาษีของรัฐบาลไม่ส่งผลกระทบต่อรายได้จากการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในประเทศไทย

บังอร กันติมูล (2549) ศึกษาเรื่องการพยากรณ์การจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และศึกษาความพยายามในการจัดเก็บภาษีเงินได้ของกรมสรรพากร การศึกษาใช้ข้อมูลทศนิยมรายปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2527 - 2548 มาทำการวิเคราะห์สร้างสมการถดถอยเชิงซ้อนและประมาณค่าสัมประสิทธิ์ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด ผลการศึกษาพบว่า รายได้ต่อหัวของประชากรของปีภาษี

ที่ผ่านมา และสัดส่วนรายได้ภาคสถาบันการเงินและธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศของปีภาษีที่ผ่านมา มีความสัมพันธ์กับปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 แต่สำหรับสัดส่วนผลตอบแทนจากการจ้างงานต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศของปีภาษีที่ผ่านมา ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งตัวแปรทั้งสองอาจจะไม่มีผลต่อการจัดเก็บภาษีประกอบกับมีค่าไม่แน่นอนและอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่มีความผันผวนตลอดเวลา ผลการศึกษาความพยายามในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา พบว่ากรมสรรพากรมีความพยายามในการจัดเก็บภาษีในอัตราที่สูง เห็นได้จากการเปรียบเทียบรายได้ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่ควรจัดเก็บได้กับรายได้ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่จัดเก็บได้จริงนั้น พบว่ากรมสรรพากรสามารถจัดเก็บภาษีได้ในจำนวนที่สูงกว่า

พรพิมล ผกาแก้ว (2550) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อรายได้ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประเทศไทย การศึกษาใช้ข้อมูลทศนิยมแบบอนุกรมเวลารายปีตั้งแต่ปี พ.ศ. 2534 - 2549 วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อรายได้ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา โดยการวิเคราะห์สมการถดถอย (Regression analysis) แล้วนำแบบจำลองที่ได้มาวิเคราะห์หาอัตราภาษีที่อำนาจรายได้สูงสุด ผลการศึกษาพบว่า อัตราภาษีที่แท้จริง อัตราภาษีที่แท้จริงยกกำลังสอง อัตราการมีงานทำของปีก่อนและรายได้ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของปีก่อน สามารถอธิบายสัดส่วนรายได้ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศได้ร้อยละ 63.11 โดยอัตราภาษีที่แท้จริง อัตราการมีงานทำของปีก่อน และรายได้ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของปีก่อน มีผลต่อรายได้ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในปีปัจจุบันของไทยในทิศทางเดียวกันกับสัดส่วนรายได้ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ เป็นไปตามสมมติฐาน อย่างมีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99, 95 และ 95 ตามลำดับ และสำหรับอัตราภาษีที่แท้จริงยกกำลังสองพบว่า มีความสัมพันธ์กับสัดส่วนรายได้ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในทิศทางตรงกันข้าม เป็นไปตามสมมติฐานอย่างมีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 แต่สำหรับปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ประเภทเงินฝากประจำ ไม่มีนัยสำคัญในการอธิบายในส่วนของอัตราภาษีที่ทำรายได้ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสูงสุดร้อยละ 48.13

สมคิด เรืองโรจน์ (2551) ศึกษาโครงสร้างภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ศึกษาข้อมูลทศนิยมจากผลการจัดเก็บเป็นรายไตรมาสในช่วงปี พ.ศ. 2544 - 2549 โดยใช้ข้อมูลรายได้ภาษีอากรสร้างแบบจำลองโดยวิธีประมาณค่าแบบกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Squares : OLS) เมื่อประมาณการค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรในแบบจำลอง ผลการศึกษาพบว่าค่าความลอยตัว

และค่าความยืดหยุ่นของภาษีเงินได้บุคคลธรรมดารวมทั้งประเทศมีค่าเท่ากับ 2.892 และ 2.857 ตามลำดับ แสดงว่าค่าสัมประสิทธิ์มีค่ามากกว่า 1 แต่ไม่แตกต่างกันมาก แสดงว่าการใช้มาตรการภาษีในระยะเวลาที่ทำการศึกษา ทำให้ประสิทธิภาพในการหารายได้ไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ ค่าความยืดหยุ่นมากกว่า 1 คือภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากเงินเดือนและภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากดอกเบี้ยมีความยืดหยุ่นเท่ากับ 2.83 และ 3.868 ตามลำดับ ซึ่งทำหน้าที่ในการรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศได้ดี ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ได้ร้อยละ 63.11 โดยอัตราภาษีที่แท้จริง อัตราการมีงานทำของปีก่อน และรายได้ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของปีก่อน มีผลต่อรายได้ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในปีปัจจุบันของไทยในทิศทางเดียวกันกับสัดส่วนรายได้ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ เป็นไปตามสมมติฐาน อย่างมีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 , 95 และ 95 ตามลำดับ และสำหรับอัตราภาษีที่แท้จริงยกกำลังสองพบว่ามีความสัมพันธ์กับสัดส่วนรายได้ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในทิศทางตรงกันข้าม เป็นไปตามสมมติฐานอย่างมีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 แต่สำหรับปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ประเภทเงินฝากประจำ ไม่มีนัยสำคัญในการอธิบายในส่วนของอัตราภาษีที่ทำรายได้ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา สูงสุดร้อยละ 48.13

3. สรุป

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อรายได้การจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในประเทศไทยคือผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ จำนวนผู้มีงานทำ และมาตรการภาษี ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเป็นตัวกำหนดภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่จัดเก็บได้จริง มีบทบาทในการหารายได้ให้รัฐบาลและรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาวิเคราะห์เชิงพรรณนา และเชิงปริมาณ โดยการศึกษาวิเคราะห์เชิงพรรณนาเป็นการศึกษามาตรการและนโยบายภาษีสรรพากรที่มีผลต่อการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของสำนักงานสรรพากรภาค 7 ส่วนการวิเคราะห์เชิงปริมาณ ศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของสำนักงานสรรพากรภาค 7 โดยจะทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาษีเงินได้บุคคลธรรมดากับตัวแปรต่างๆ ดังนี้

$$Y = f(X_1, X_2, D)$$

โดย

Y	หมายถึง	รายได้ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา
X ₁	หมายถึง	ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ
X ₂	หมายถึง	จำนวนผู้มีงานทำในท้องที่สำนักงานสรรพากรภาค 7
D	หมายถึง	ตัวแปรหุ่นแสดงการใช้มาตรการภาษีของรัฐบาล

1. แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษานี้ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของสำนักงานสรรพากรภาค 7 จะใช้แบบจำลองดังนี้

$$\ln Y = \beta_0 + \beta_1 \ln X_1 + \beta_2 \ln X_2 + D + \varepsilon$$

2. ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาและการเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษานี้ ใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ระหว่างปีงบประมาณ 2544 – 2553 โดยใช้ข้อมูลเป็นรายไตรมาส แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษามีทั้งข้อมูลจากหน่วยงานสรรพากรและข้อมูลภายนอกหน่วยงานสรรพากร

2.1 ข้อมูลภายในหน่วยงานสรรพากร

2.1.1 ข้อมูลผลการจัดเก็บภาษีอากรของสำนักงานสรรพากรภาค 7 บทวิเคราะห์ผลการจัดเก็บภาษีอากร เก็บจากรายงานสถิติผลการจัดเก็บภาษีสรรพากรของสำนักงานสรรพากรภาค 7

2.1.2 ข้อมูลเปลี่ยนแปลงโครงสร้างสำคัญของระบบภาษีสรรพากร มาตรการภาษี เก็บจากเอกสารรายงานประจำปีของกรมสรรพากร หนังสือสรรพากรศาสตร์ เอกสารต่าง ๆ และโดยการสืบค้นจากเว็บไซต์กรมสรรพากร

2.2 ข้อมูลภายนอกหน่วยงานสรรพากรประกอบด้วย

2.2.1 ข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product : GDP) เก็บจากเว็บไซต์สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

2.2.2 จำนวนผู้มีงานทำเก็บจากเว็บไซต์สำนักงานสถิติแห่งชาติและจากรายงานสถิติ จังหวัดในท้องที่สำนักงานสรรพากรภาค 7

ตารางที่ 3.1 ข้อมูลที่ใช้ในการคำนวณ

ปี	ไตรมาส	ภาษีเงินได้บุคคล ธรรมดาของสภ.7 ณ ราคาคงที่ ปี 2531 (ล้านบาท)	ผลิตภัณฑ์มวลรวม ในประเทศ ณ ราคา คงที่ ปี 2531 (ล้านบาท)	จำนวน ผู้มีงานทำ ในจังหวัด ของสภ.7 (คน)	มาตรการภาษี
2544	1	298.315	777,523	3,663,658	1
	2	201.887	743,138	2,559,274	1
	3	193.371	746,884	2,443,875	1
	4	173.837	806,056	2,118,169	1

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ปี	ไตรมาส	ภาษีเงินได้บุคคล ธรรมดาของสภ.7 ณ ราคาคงที่ ปี 2531 (ล้านบาท)	ผลิตภัณฑ์มวลรวม ในประเทศ ณ ราคา คงที่ ปี 2531 (ล้านบาท)	จำนวน ผู้มีงานทำ ในจังหวัด ของสภ.7 (คน)	มาตรการภาษี
2545	1	319.859	812,458	3,892,935	1
	2	227.714	780,037	2,825,310	1
	3	220.947	789,845	2,743,989	1
	4	176.993	854,702	2,154,996	1
2546	1	359.043	868,512	4,356,199	1
	2	210.596	831,715	2,582,208	1
	3	229.497	842,416	2,843,196	1
	4	185.716	925,523	2,245,452	1
2547	1	359.092	926,696	4,333,152	1
	2	211.850	886,437	2,646,942	1
	3	240.556	895,134	3,048,480	1
	4	183.417	979,922	2,288,516	1
2548	1	373.262	959,975	3,808,238	0
	2	227.644	928,361	2,367,433	0
	3	263.020	944,173	2,831,306	0
	4	204.795	1,025,510	2,170,705	0
2549	1	407.015	1,018,621	3,852,804	0
	2	269.413	975,690	2,609,963	0
	3	273.009	989,089	2,361,395	0
	4	250.778	1,071,104	3,604,235	0

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ปี	ไตรมาส	ภาษีเงินได้บุคคล ธรรมดาของสภ.7 ณ ราคาของปี 2531 (ล้านบาท)	ผลิตภัณฑ์มวลรวม ในประเทศ ณ ราคา คงที่ปี 2531 (ล้านบาท)	จำนวน ผู้มีงานทำ ในจังหวัด ของสภ.7 (คน)	มาตรการภาษี
2550	1	534.438	1,065,589	4,490,037	0
	2	368.887	1,020,773	3,242,805	0
	3	287.133	1,043,868	2,494,465	0
	4	251.344	1,128,796	2,245,018	0
2551	1	484.737	1,132,889	3,566,664	1
	2	302.164	1,073,963	2,841,329	1
	3	283.037	1,075,757	3,737,562	1
	4	236.850	1,082,224	2,900,035	1
2552	1	441.854	1,053,066	4,845,458	1
	2	292.378	1,018,647	3,309,394	1
	3	265.452	1,045,615	2,993,953	1
	4	233.472	1,145,811	2,567,421	1
2553	1	454.672	1,179,635	4,857,632	1
	2	299.473	1,112,764	3,273,952	1
	3	250.613	1,114,342	2,757,595	1
	4	276.376	1,189,068	2,954,171	1

หมายเหตุ:

- 1) ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาได้ปรับเป็นราคาของปี 2531
- 2) จำนวนผู้ทำงานในจังหวัด หมายถึงจำนวนผู้มีงานทำอายุ 15 ปีขึ้นไป สถานภาพการทำงานจะมีทั้งนายจ้างลูกจ้างของรัฐบาล ลูกจ้างของเอกชน ทำงานส่วนตัวและช่วยธุรกิจของครัวเรือนได้จากการคำนวณ

3) มาตรการทางภาษีกำหนดให้ตัวแปรหุ่นเท่ากับ 0 ในปีที่ไม่ใช้มาตรการภาษีและเท่ากับ 1 ในปีที่ใช้มาตรการภาษี

แหล่งข้อมูล :

- 1) รายได้ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเก็บจากรายงานสำนักงานสรรพากรภาค 7
- 2) ข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ เก็บจากเว็บไซต์สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- 3) จำนวนผู้มีงานทำเก็บจากเว็บไซต์สำนักงานสถิติแห่งชาติและจากรายงานสถิติจังหวัดในท้องที่สรรพากรภาค 7

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์เชิงพรรณนา วิเคราะห์การจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาโดยใช้ข้อมูลของสำนักงานสรรพากรภาค 7 วิเคราะห์มาตรการภาษีที่สำคัญในช่วงปีงบประมาณ 2544 – 2553 โดยศึกษามาตรการและนโยบายภาษีสรรพากรที่มีผลต่อการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของสำนักงานสรรพากรภาค 7 การวิเคราะห์เชิงปริมาณจะทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรายได้จากการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา กับตัวแปรต่างๆ และผลจากการใช้มาตรการภาษีของรัฐบาล โดยการวิเคราะห์สมการถดถอยแบบพหุคูณเชิงเส้น (Multiple linear Regression) เพื่ออธิบายถึงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้จากการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา กับตัวแปรต่างๆ ตามแบบจำลองดังกล่าวข้างต้น

สำหรับจำนวนรายผู้ประกอบการไม่นำมาเป็นตัวแปรในสมการ เนื่องจากจำนวนผู้มีงานทำที่อยู่ในแรงงานในระบบและนอกระบบจำแนกตามกลุ่มอายุและเพศกลุ่มอายุ 15 ปี ถึง 60 ปีขึ้นไป สถานภาพการทำงานจะมีทั้งนายจ้าง ลูกจ้างของรัฐบาล ลูกจ้างของเอกชน ทำงานส่วนตัวและช่วยธุรกิจของครัวเรือน ใช้ข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ รายได้ไตรมาส ตามราคาปี 2531 ปรับค่าคงที่โดยใช้ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ณ ราคาประจำปี*100/ดัชนีราคาผู้บริโภค

บทที่ 4

มาตรการภาษีและการจัดเก็บภาษีของสำนักงานสรรพากรภาค 7

1. มาตรการและนโยบายภาษีสรรพากร

การจัดเก็บภาษีอากรนั้น นอกจากมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้รายได้สำหรับการใช้จ่ายของรัฐบาลแล้ว รัฐบาลยังใช้ระบบภาษีอากรเป็นเครื่องมือในการบรรลุเป้าหมายทางเศรษฐกิจ หรือแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจเรียกว่า การดำเนินนโยบายภาษีอากร ซึ่งจะต้องดำเนินนโยบายให้เหมาะสมกับสถานะเศรษฐกิจและสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนเป็นสำคัญ ซึ่งในอดีตที่ผ่านมา รัฐบาลมีวิธีการที่จะเพิ่มรายรับทางด้านภาษีอากรเพื่อใช้ในการพัฒนาประเทศอยู่หลายมาตรการด้วยกัน ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา การเปลี่ยนแปลงอัตราค่าลดหย่อน การเปลี่ยนแปลงอัตราค่าใช้จ่าย ยกเว้นภาษีอากรสำหรับบุคคลบางประเภทตามพระราชกฤษฎีกาเพิ่มประเภทของเงินได้ที่ต้องเสียภาษี เปลี่ยนแปลงช่วงเงินได้สุทธิที่ต้องเสียภาษีซึ่งมาตรการภาษีช่วงระยะเวลาที่ศึกษามีมาตรการสำคัญ ดังนี้

ปี 2544 มาตรการเพิ่มค่าลดหย่อนดอกเบี้ยเงินกู้ยืมเพื่อที่อยู่อาศัยจาก 50,000 บาท เป็น 100,000 บาท

ปี 2545 มาตรการยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับผู้มีเงินสุทธิตั้งจากหักค่าใช้จ่าย ค่าลดหย่อน เฉพาะส่วนที่ไม่เกิน 80,000 บาท

ปี 2546 มาตรการยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับผู้มีเงินสุทธิตั้งจากหักค่าใช้จ่าย ค่าลดหย่อน เฉพาะส่วนที่ไม่เกิน 100,000 บาท

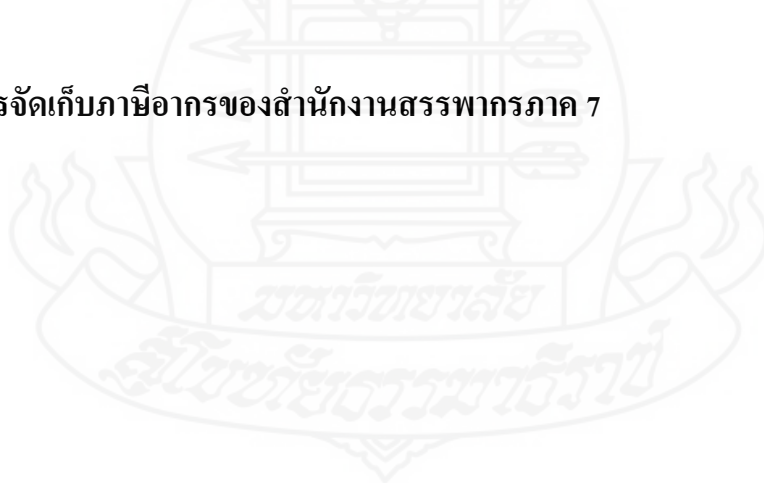
มาตรการภาษีเพื่อกระตุ้นและฟื้นฟูเศรษฐกิจของรัฐบาลสำหรับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเริ่มใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2551 ดังนี้

1. เพิ่มเงินได้สุทธิที่ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เดิม 100,000 บาท ใหม่ 150,000 บาท
2. เพิ่มวงเงินการยกเว้นและการหักลดหย่อนค่าเบี้ยประกันชีวิต เดิม 50,000 บาท ใหม่ 100,000 บาท
3. เพิ่มวงเงินการหักลดหย่อน เดิม ไม่เกิน 300,000 บาท ใหม่ รวมทุกรายการ ไม่เกิน 500,000 บาท เพื่อซื้อหน่วยลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ เงินสะสมเข้ากองทุน

สำรองเลี้ยงชีพ เงินสะสมเข้ากองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ เงินสมทบเข้ากองทุนสงเคราะห์
โรงเรียนเอกชน

4. เพิ่มวงเงินการหักค่าลดหย่อนค่าซื้อหน่วยลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว เดิม
ไม่เกิน 300,000 บาท ใหม่ ไม่เกิน 500,000 บาท
5. เพิ่มวงเงินการหักค่าลดหย่อนค่าเลี้ยงดูคู่สมรส บิดา มารดา บุตรที่เป็นคนพิการ
และมีบัตรประจำตัวคนพิการตามกฎหมาย เดิม ไม่มี ใหม่ 60,000 บาท
6. ยกเว้นภาษีเงินได้เท่าที่จ่ายค่าดอกเบี้ยเงินกู้ยืมเพื่อซื้อ เช่าซื้อ หรือสร้างอาคารที่อยู่
อาศัย โดยงานองอาคารที่ซื้อหรือสร้างเป็นประกัน เดิม ไม่เกิน 50,000 บาท ใหม่ ไม่เกิน 100,000
บาท
7. ยกเว้นภาษีห้างหุ้นส่วนหรือคณะบุคคลที่มีใช้นิติบุคคลซึ่งเป็นวิสาหกิจชุมชนตาม
พ.ร.บ.ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. 2548 เดิม ไม่มี ใหม่ ไม่เกิน 1,200,000 บาท
8. พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร
(ฉบับที่ 480) พ.ศ. 2552 ให้ยกเว้นภาษีเงินได้ตามส่วน 2 หมวด 3 ในลักษณะ 2 แห่งประมวล
รัษฎากร ให้แก่ผู้มีเงินได้สำหรับภาษีที่ต้องเสียตามมาตรา 48 (2) เฉพาะกรณีผู้มีเงินได้มีภาษี
ที่ต้องเสียทั้งสิ้นจำนวนไม่เกินห้าพันบาทในปีภาษีนั้น ทั้งนี้ สำหรับเงินได้พึงประเมินที่ได้รับตั้งแต่
วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2552 เป็นต้นไป

2. ผลการจัดเก็บภาษีอากรของสำนักงานสรรพากรภาค 7

ตารางที่ 4.1 ผลการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา สำนักงานสรรพากรภาค 7 ปีงบประมาณ 2544 - 2553 ตามแบบแสดงรายการ (หน่วย : ล้านบาท)

ประเภทภาษีอากร	2544	2545	2546	2547	2548	2549	2550	2551	2552	2553
ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	1,444.880	1,581.619	1,661.009	1,733.799	1,902.252	2,220.828	2,851.104	2,732.191	2,606.781	2,700.794
1. หัก ณ ที่จ่าย	1,104.377	1,172.025	1,204.721	1,260.584	1,405.311	1,647.497	2,194.851	1,965.773	2,010.209	2,057.282
1.1 ภาคเอกชน	871.413	924.478	930.236	952.428	1,054.866	1,216.404	1,604.275	1,287.531	1,355.705	1,389.699
1.1.1 เงินเดือน (ภ.ง.ด.1)	231.626	271.363	294.812	294.925	400.939	459.221	599.652	405.782	406.042	439.856
1.1.2 ดอกเบี้ย (ภ.ง.ด.2)	376.049	316.115	261.807	184.619	142.852	241.147	439.380	280.631	270.286	170.273
1.1.3 การรับจ้าง (ภ.ง.ด.3,93)	116.961	143.431	151.243	177.683	213.539	256.519	311.918	285.915	330.651	367.877
1.1.4 อสังหาริมทรัพย์	146.776	193.567	222.373	295.200	297.534	259.516	253.323	315.202	348.724	411.727
1.2 ภาครัฐบาล (4112,4113)	232.963	247.547	274.484	308.156	350.444	431.093	590.576	678.241	654.503	667.583
2. ยื่นภาษีสิ้นปีปฏิทิน	199.603	224.880	269.898	267.915	279.501	353.061	400.519	459.256	372.881	409.314
2.1 ภ.ง.ด.90	145.510	160.257	176.084	202.218	213.465	236.632	255.588	266.562	261.579	256.372
2.2 ภ.ง.ด.91	54.093	64.622	93.814	65.696	66.035	116.428	144.931	192.694	111.301	152.941
3. ยื่นครั้งปีปฏิทิน (ภ.ง.ด.94)	75.462	110.183	106.009	115.753	121.724	98.747	130.696	160.456	88.332	82.970
4. เร่งรัดภาษีอากรค้าง (ท.ป.3)	65.436	74.530	80.380	89.465	95.715	121.522	195.037	146.704	135.359	151.226

ที่มา : สำนักงานสรรพากรภาค 7

จากตารางที่ 4.1 ผลการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2544 - 2553 พบว่ารายได้จากการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของสำนักงานสรรพากรภาค 7 มีแนวโน้มจัดเก็บได้เพิ่มขึ้นในช่วงที่ไม่ใช้มาตรการภาษี การใช้มาตรการภาษีเพื่อกระตุ้นและฟื้นฟูเศรษฐกิจของรัฐบาลสำหรับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเริ่มใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2551 เป็นต้นไปพบว่าการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในปี 2551 เป็นต้นไปลดลงเมื่อเทียบกับปี 2550 ที่ไม่ประกาศใช้มาตรการภาษี กล่าวคือ

ผลการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาปีงบประมาณ 2551 จัดเก็บได้ลดลงเมื่อเทียบกับปีงบประมาณ 2550 เนื่องจากนโยบายลดอัตราดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์ ซึ่งเป็นหนึ่งในมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจภาครัฐ ทำให้ผลการจัดเก็บภาษี ภ.ง.ด.2 ต่ำกว่าปีก่อน มาตรการภาษีที่ประกาศใช้ระหว่างปี 2551 พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 470) พ.ศ.2551 ยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับเงินได้สุทธิ ปี 2551 เป็นต้นไป เฉพาะส่วนที่ไม่เกิน 150,000 บาทแรก มีผลต่อการจัดเก็บภาษีตามแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาครึ่งปีตามแบบ ภ.ง.ด.94 และแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามแบบ ภ.ง.ด.90

ผลการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาปีงบประมาณ 2552 จัดเก็บได้ลดลงเมื่อเทียบกับปีงบประมาณ 2551 เนื่องจากมาตรการภาษี ปี 2552 ได้แก่ กฎกระทรวงฉบับที่ 266 และ 267 สำหรับเงินได้ปีภาษี 2551 เป็นต้นไป ค่าซื้อกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (Retirement Mutual Fund : RMF) และกองทุนรวมหุ้นระยะยาว (Long Term Equity Fund : LTF) ได้รับการยกเว้นภาษีไม่เกินร้อยละ 15 ของเงินได้ และไม่เกิน 500,000 บาท (เดิมไม่เกิน 300,000 บาท) เงินสะสม เข้ากองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ยกเว้นเฉพาะส่วนที่ไม่เกิน 500,000 บาท (เดิมไม่เกิน 300,000 บาท) เบี้ยประกันชีวิตหักลดหย่อนภาษีได้เท่าที่จ่ายจริงไม่เกิน 100,000 บาท (เดิมไม่เกิน 50,000 บาท) พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 470) พ.ศ. 2551 ยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับเงินได้สุทธิ ปีภาษี 2551 เป็นต้นไป เฉพาะส่วนที่ไม่เกิน 150,000 บาท (เดิมไม่เกิน 100,000 บาท) พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 480) พ.ศ. 2552 ให้ยกเว้นภาษีเงินได้ตามส่วน 2 หมวด 3 ในลักษณะ 2 แห่งประมวลรัษฎากร ให้แก่ผู้มีเงินได้สำหรับภาษีที่ต้องเสียตามมาตรา 48(2) เฉพาะกรณีผู้มีเงินได้มีภาษีที่ต้องเสียทั้งสิ้นจำนวนไม่เกินห้าพันบาทในปีภาษีนั้น ทั้งนี้ สำหรับเงินได้พึงประเมินที่ได้รับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2552 เป็นต้นไป ทำให้การจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาปีภาษี 2552 จัดเก็บได้ต่ำกว่าปี 2551 ทั้งแบบ ภ.ง.ด.90 และแบบ ภ.ง.ด.91 มาตรการภาษีที่มีผลกระทบ

ต่อการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาปีงบประมาณ 2553 ได้แก่มาตรการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ตามพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 480) พ.ศ. 2552 การยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา สำหรับเงินที่จ่ายเป็นค่าซื้ออสังหาริมทรัพย์เพื่อเป็นที่อยู่อาศัยระหว่างวันที่ 1 มกราคม 2552 ถึงวันที่ 30 ธันวาคม 2552 ตามจำนวนที่จ่ายจริงไม่เกิน 300,000 บาท ตามกฎกระทรวงฉบับที่ 271 (พ.ศ.2552) เงินช่วยเหลือผู้ที่ออกจากราชการ และเงินหรือผลประโยชน์ใดๆ ที่สมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการได้รับจากกองทุนฯเมื่อออกจากราชการตามมาตรการปรับปรุงอัตราค่าจ้างของส่วนราชการ ได้รับการยกเว้นไม่ต้องนำมารวมคำนวณภาษี ตามกฎกระทรวงฉบับที่ 272 (พ.ศ.2552) การหักลดหย่อนค่าอุปการะเลี้ยงดูคนพิการ และคนทุพพลภาพ คนละ 60,000 บาท ตามมาตรา 47 (1) (ฎ) ผลการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของสำนักงานสรรพากรภาค 7 ปีงบประมาณ 2553 จัดเก็บได้สูงกว่าปี 2552 เนื่องจากการนำส่งภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาหัก ณ ที่จ่ายจากค่าจ้างเงินเดือนของภาคเอกชนตามแบบยื่นรายการภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายตามมาตรา 50 (1) แห่งประมวลรัษฎากรตามแบบ ภ.ง.ด. 1 สูงกว่าปีก่อนร้อยละ 13.69 และแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับผู้มีเงินได้ที่ขอชำระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจนถึงกำหนดเวลาขึ้นแบบแสดงรายการเสียภาษี ตามมาตรา 52 ทวิ แห่งประมวลรัษฎากรตามแบบภ.ง.ด. 93 สูงกว่าปีก่อน 50.025 ล้านบาท

การจัดเก็บจากการยื่นรายการภาษีหัก ณ ที่จ่ายภาคเอกชน นำส่งเป็นรายเดือนตามแบบ ภ.ง.ด.1 ใช้สำหรับการหักภาษี ณ ที่จ่าย กรณีจ่ายเงินได้พึงประเมินประเภทเงินเดือน ค่าจ้าง ค่านายหน้า บำเหน็จ ฯลฯ ตามมาตรา 40 (1) และ (2) แห่งประมวลรัษฎากร ตามแบบ ภ.ง.ด.2 ใช้สำหรับการหักภาษี ณ ที่จ่าย กรณีจ่ายเงินได้พึงประเมินประเภทค่าสิทธิ ดอกเบี้ย เงินปันผล ฯลฯ ตามมาตรา 40 (3) และ (4) แห่งประมวลรัษฎากร ตามแบบ ภ.ง.ด.3 ใช้สำหรับการหักภาษี ณ ที่จ่าย กรณีจ่ายเงินได้พึงประเมินประเภทค่าเช่าทรัพย์สิน วิชาชีพอิสระ การรับเหมา การรับจ้างทำของ การประกอบธุรกิจ ตามมาตรา 40 (5) (6) (7) และ (8) แห่งประมวลรัษฎากร ตามแบบ ภ.ง.ด.93 ใช้สำหรับผู้มีเงินได้ที่ขอชำระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจนถึงกำหนดเวลาขึ้นแบบแสดงรายการเสียภาษี ตามมาตรา 52 ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาหัก ณ ที่จ่ายภาครัฐบาล และภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาหัก ณ ที่จ่ายสำหรับเงินได้จากการขายอสังหาริมทรัพย์ การขึ้นแบบแสดงรายการเมื่อสิ้นปีปฏิทินตามแบบ ภ.ง.ด.90 ใช้สำหรับผู้มีเงินได้ที่มีเงินได้หลายประเภทหรือผู้มีเงินได้ประเภทเดียว แต่มีเงินได้จากการจ้างแรงงานตามมาตรา 40 (1) แห่งประมวลรัษฎากร กองมรดกของผู้ตายที่ยังมิได้แบ่งและมีเงินได้ผู้มีเงินได้ที่เป็นห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มีโชันติบุคคล แบบ ภ.ง.ด.91 ใช้สำหรับผู้มีเงินได้จากการจ้าง

แรงงานตามมาตรา 40(1) แห่งประมวลรัษฎากรแต่เพียงประเภทเดียวจาก การยื่นแบบแสดงรายการ
ยื่นครั้งปีปฏิทินตามแบบ ภ.ง.ด.94 ใช้สำหรับผู้มีเงินได้จากการให้เช่าทรัพย์สินเงินได้จากวิชาชีพ
อิสระ เงินได้จากการรับเหมาหรือเงินได้จากการประกอบธุรกิจ ตามมาตรา 40 (5) (6) (7) หรือ (8)
แห่งประมวลรัษฎากรที่ได้รับตั้งแต่เดือนมกราคมถึงมิถุนายนของปีภาษีและจากการเร่งรัดภาษีอากร
ค้างภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา จะพบว่ารายได้จากการจัดเก็บจากการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงิน
ได้บุคคลธรรมดาหัก ณ ที่จ่ายมีสัดส่วนที่สูงกว่าการยื่นแบบ ภ.ง.ด.90 แบบ ภ.ง.ด. 91 และ
แบบ ภ.ง.ด.94

ตารางที่ 4.2 ผลการจัดเก็บภาษีสรรพากร สำนักงานสรรพากรภาค 7 ปีงบประมาณ 2544 - 2553 (หน่วย : ล้านบาท)

ปีงบประมาณ	ภาษีเงินได้	ภาษีเงินได้	ภาษีมูลค่าเพิ่ม	ภาษีธุรกิจเฉพาะ	อากรแสตมป์	รายได้อื่น
	บุคคลธรรมดา	นิติบุคคล				
2544	1,444.880	549.836	1,289.397	102.169	120.515	7.966
2545	1,581.619	648.309	1,247.883	128.020	149.970	8.179
2546	1,661.009	774.529	1,355.726	102.464	196.753	7.881
2547	1,733.799	1,030.446	1,485.097	231.894	242.998	10.521
2548	1,902.252	1,573.753	2,412.672	285.650	252.298	9.899
2549	2,220.828	1,657.188	2,992.337	336.472	256.397	8.580
2550	2,851.104	1,759.028	3,476.602	345.346	248.697	9.178
2551	2,732.191	1,455.431	3,467.575	254.528	266.316	11.098
2552	2,606.781	1,629.899	3,681.451	184.975	284.590	9.464
2553	2,700.794	1,906.117	3,937.710	287.275	333.485	10.662

ที่มา : สำนักงานสรรพากรภาค 7

จากตารางที่ 4.2 ผลการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตั้งแต่ปีงบประมาณ 2544 – 2553 พบว่ารายได้จากการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของสำนักงานสรรพากรภาค 7 มีแนวโน้มจัดเก็บได้เพิ่มขึ้น การจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของสำนักงานสรรพากรภาค 7 เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ดีในการจัดเก็บภาษีอากร จัดเก็บในอัตราก้าวหน้า มีความเป็นธรรม โดยยึดหลักว่าผู้มีรายได้มากควรจะต้องเสียภาษีมาก ผู้มีรายได้น้อยควรเสียภาษีน้อยตามความสามารถในการเสียภาษีของแต่ละบุคคลนอกจากนี้สำนักงานสรรพากรภาค 7 ได้ปฏิบัติงานสำรวจและติดตามธุรกิจนอกระบบในท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับสถานการณ์เพื่อสร้างความทั่วถึงและเป็นธรรมในการเสียภาษีอากร ให้ความสำคัญกับการสำรวจเพื่อนำผู้ประกอบการที่อยู่นอกระบบเข้าสู่ระบบภาษีอากรอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมุ่งสำรวจให้ได้ทั้งปริมาณและคุณภาพ ผู้เสียภาษีเข้าสู่ระบบภาษีอากรด้วยความสมัครใจ ซึ่งจากการสำรวจปีงบประมาณ 2552 นำผู้เสียภาษีเข้าสู่ระบบจำนวน 28,773 ราย ปีงบประมาณ 2553 นำผู้เสียภาษีเข้าสู่ระบบจำนวน 27,826 ราย มีความแน่นอนและชัดเจนในการจัดเก็บภาษีอากรทั้งด้านกฎหมายและการบังคับใช้ มีความสะดวกในการยื่นแบบแสดงรายการ ซึ่งนอกจากผู้เสียภาษียื่นแบบแสดงรายการที่สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาแล้ว สามารถยื่นแบบแสดงรายการได้ทางระบบอินเทอร์เน็ตที่เว็บไซต์กรมสรรพากร สร้างความสะดวกรวดเร็วและเป็นที่ยอมรับในระดับสากล

ตารางที่ 4.3 ผลการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาปีงบประมาณ 2544 – 2553 จำแนกเป็นรายสำนักงานสรรพากรพื้นที่สำนักงานสรรพากรภาค 7

(หน่วย : ล้านบาท)

ปีงบประมาณ	สำนักงานสรรพากรพื้นที่								รวมภาค 7	อัตราเพิ่ม / (ลด)
	พิษณุโลก	อุตรดิตถ์	สุโขทัย	ตาก	กำแพงเพชร	พิจิตร	เพชรบูรณ์	นครสวรรค์		
2544	286.622	121.553	126.173	139.811	123.381	142.940	155.705	348.693	1,444.880	-0.81
2545	298.446	134.036	142.085	157.422	135.548	157.974	174.069	382.036	1,581.619	9.46
2546	327.683	144.932	146.093	161.902	141.882	165.088	185.277	388.149	1,661.009	5.02
2547	359.801	152.114	146.549	165.693	148.419	174.620	192.829	393.693	1,733.799	4.38
2548	398.451	165.088	156.025	186.114	125.683	188.783	208.882	429.574	1,902.252	9.71
2549	459.933	198.162	183.178	216.302	192.967	231.319	242.261	496.702	2,220.828	16.75
2550	600.145	249.671	239.295	268.914	243.991	295.041	323.377	630.669	2,851.104	28.38
2551	546.360	230.901	238.647	234.424	243.614	298.721	327.140	612.382	2,732.191	-4.17
2552	521.535	211.116	225.835	222.059	228.160	283.415	318.376	596.283	2,606.781	-4.59
2553	544.871	217.443	220.151	241.774	225.346	269.695	345.346	606.164	2,700.794	3.61

ที่มา : สำนักงานสรรพากรภาค 7

จากตารางที่ 4.3 ผลการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาปีงบประมาณ 2544 - 2553 จำแนกเป็นรายสำนักงานสรรพากรพื้นที่ในท้องที่สำนักงานสรรพากรภาค 7 พบว่ามีอัตราเพิ่ม ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2545 – 2550 มีอัตราการจัดเก็บลดลง ปีงบประมาณ 2551 – 2552 และมีผลการจัดเก็บอัตราเพิ่มในปีงบประมาณ 2553 ซึ่งมีผลมาจากการบริหารการจัดเก็บภาษีอากร สำนักงานสรรพากรภาค 7 ได้ดำเนินการตามนโยบายกรมสรรพากร มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยมีเป้าหมายที่จะอำนวยความสะดวกให้กับเจ้าหน้าที่และผู้เสียภาษี ในส่วนของเจ้าหน้าที่มีระบบอินทราเน็ตเป็นโครงข่ายสำคัญในการปฏิบัติงานที่เรียกว่าเครือข่ายราชการ ปรับเปลี่ยนระบบปฏิบัติงานจากการทำงานแบบกระดาษไปสู่การทำงานแบบอิเล็กทรอนิกส์ ปรับเปลี่ยนนโยบายจากการตรวจสอบภาษีย้อนหลังเป็นการกำกับดูแลให้มีการเสียภาษีที่ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน ทำให้มีประสิทธิภาพในการจัดเก็บ ประกอบกับการที่ภาวะเศรษฐกิจไทยปี 2553 ขยายตัวร้อยละ 7.8 โดยมีปัจจัยสนับสนุนทั้งจากการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลกและอุปสงค์ภายในประเทศ โดยเฉพาะการลงทุนภาคเอกชนและการบริโภคภาคครัวเรือน การกระตุ้นเศรษฐกิจของภาครัฐอย่างต่อเนื่องมีผลทำให้สำนักงานสรรพากรภาค 7 สามารถนำผู้ประกอบการรายใหม่เข้าสู่ระบบการเสียภาษีอากรได้เพิ่มขึ้น

บทที่ 5

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่องการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของสำนักงานสรรพากรภาค 7 แบ่งผลการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วนคือ

ส่วนที่หนึ่ง การวิเคราะห์เชิงพรรณนาวิเคราะห์การจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาโดยใช้ข้อมูลของสำนักงานสรรพากรภาค 7 วิเคราะห์มาตรการภาษีที่สำคัญในช่วงปีงบประมาณ 2544 – 2553 โดยศึกษามาตรการและนโยบายภาษีสรรพากรที่มีผลต่อการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของสำนักงานสรรพากรภาค 7

ส่วนที่สอง การวิเคราะห์เชิงปริมาณจะทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรายได้จากการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดากับตัวแปรต่างๆ และผลจากการใช้มาตรการภาษีของรัฐบาล โดยการวิเคราะห์สมการถดถอยแบบพหุคูณเชิงเส้น (Multiple linear Regression) เพื่ออธิบายถึงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้จากการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดากับตัวแปรต่างๆ ตามแบบจำลองดังกล่าวข้างต้น

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่หนึ่ง วิเคราะห์การจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาโดยใช้ข้อมูลของสำนักงานสรรพากรภาค 7 วิเคราะห์มาตรการภาษีที่สำคัญในช่วงปีงบประมาณ 2544 – 2553 โดยศึกษามาตรการและนโยบายภาษีสรรพากรที่มีผลต่อการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของสำนักงานสรรพากรภาค 7 การจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตั้งแต่ปีงบประมาณ 2544 – 2553 พบว่ารายได้จากการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของสำนักงานสรรพากรภาค 7 มีแนวโน้มจัดเก็บได้เพิ่มขึ้นในช่วงที่ไม่ใช้มาตรการภาษี มาตรการภาษีสำคัญที่มีผลต่อการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาได้แก่พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 470) พ.ศ.2551 ยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับเงินได้สุทธิปี 2551 เป็นต้นไป เฉพาะส่วนที่ไม่เกิน 150,000 บาทแรกกฎกระทรวงฉบับที่ 266 และ 267 สำหรับเงินได้ปีภาษี 2551 เป็นต้นไป ค่าซื้อกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (Retirement Mutual Fund : RMF) และกองทุนรวมหุ้นระยะยาว (Long Term Equity Fund : LTF) ได้รับการยกเว้นภาษีไม่เกิน

ร้อยละ 15 ของเงินได้และไม่เกิน 500,000 บาท (เดิมไม่เกิน 300,000 บาท) เงินสะสมเข้ากองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ยกเว้นเฉพาะส่วนที่ไม่เกิน 500,000 บาท (เดิมไม่เกิน 300,000 บาท) เบี้ยประกันชีวิตหักลดหย่อนภาษีได้เท่าที่จ่ายจริงไม่เกิน 100,000 บาท (เดิมไม่เกิน 50,000 บาท) พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 480) พ.ศ. 2552 ให้ยกเว้นภาษีเงินได้ตามส่วน 2 หมวด 3 ในลักษณะ 2 แห่งประมวลรัษฎากร ให้แก่ผู้มีเงินได้สำหรับภาษีที่ต้องเสียตามมาตรา 48 (2) เฉพาะกรณีผู้มีเงินได้มีภาษีที่ต้องเสียทั้งสิ้นจำนวนไม่เกินห้าพันบาทในปีภาษีนั้น ทั้งนี้ สำหรับเงินได้พึงประเมินที่ได้รับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2552 เป็นต้นไป แต่จากการศึกษาพบว่าการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของสำนักงานสรรพากรภาค 7 มีอัตราการจัดเก็บเพิ่มขึ้นซึ่งมีผลมาจากการบริหารการจัดเก็บภาษีอากร มีการปรับเปลี่ยนนโยบายจากการตรวจสอบภาษีย้อนหลังเป็นการกำกับดูแลให้มีการเสียภาษีที่ถูกต้องและเป็นปัจจุบันทำให้มีประสิทธิภาพในการจัดเก็บ ประกอบกับการที่ภาวะเศรษฐกิจไทยปี 2553 ขยายตัวการกระตุ้นเศรษฐกิจของภาครัฐอย่างต่อเนื่องมีผลทำให้สำนักงานสรรพากรภาค 7 สามารถนำผู้ประกอบการรายใหม่เข้าสู่ระบบการเสียภาษีอากรได้เพิ่มขึ้นซึ่งการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของสำนักงานสรรพากรภาค 7 เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ดีในการจัดเก็บภาษีอากร จัดเก็บในอัตราก้าวหน้า มีความเป็นธรรม โดยยึดหลักว่าผู้มีรายได้มากควรจะต้องเสียภาษีมาก ผู้มีรายได้น้อยควรเสียภาษีน้อยตามความสามารถในการเสียภาษีของแต่ละบุคคล มีความแน่นอนในการจัดเก็บ มีความยืดหยุ่นปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจได้อย่างเหมาะสม มีหลักประสิทธิภาพในการบริหาร กล่าวคือสามารถจัดเก็บได้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม การให้บริการที่เป็นมาตรฐานสู่ประชาชนอันก่อให้เกิดความพึงพอใจแก่ผู้รับบริการ ซึ่งเป็นการสร้างความสมัครใจในการเสียภาษี

ส่วนที่สอง ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรายได้จากการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา กับตัวแปรต่าง ๆ และผลจากการใช้มาตรการภาษีของรัฐบาลโดยการวิเคราะห์สมการถดถอยแบบพหุคูณเชิงเส้น (Multiple linear Regression) เพื่ออธิบายถึงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้จากการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดากับตัวแปรต่าง ๆ ตามแบบจำลองปรากฏผลดังนี้

$$\ln Y = -15.356 + 0.447 \ln X_1 + 0.998 \ln X_2 - 0.138 D$$

$$t\text{-stat} \quad (-7.447)^{***} \quad (3.069)^{***} \quad (12.334)^{***} \quad (-3.357)^{***}$$

$$\text{Unadjusted } R^2 = 0.850932$$

$$\text{Adjusted } R^2 = 0.838509$$

$$\text{Dubin-Watson statistic} = 1.94461$$

2. ผลการศึกษาตามแบบจำลอง

จากสมการแบบจำลองเมื่อพิจารณาตัวแปรผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ พบว่าค่าสัมประสิทธิ์ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศมีค่าเท่ากับ 0.447 หมายความว่า ถ้ากำหนดค่าให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่ เมื่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 จะทำให้รายได้จากภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 0.447 โดยรายได้ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศแปรผันไปในทิศทางเดียวกัน

กล่าวคือถ้าภาวะเศรษฐกิจดีผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพิ่มสูงขึ้นจะส่งผลทำให้รายได้ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเพิ่มขึ้นด้วย พิจารณาตัวแปรจำนวนผู้มีงานทำ พบว่าค่าสัมประสิทธิ์ของจำนวนผู้มีงานทำมีค่าเท่ากับ 0.998 หมายความว่าถ้ากำหนดค่าให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่เมื่อจำนวนผู้มีงานทำเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 จะทำให้รายได้ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 0.998 โดยรายได้ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและจำนวนผู้มีงานทำแปรผันไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือถ้าภาวะเศรษฐกิจดีจำนวนผู้มีงานทำสูงก็จะส่งผลทำให้รายได้ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเพิ่มสูงตามไปด้วย

พิจารณาตัวแปรหุ่นซึ่งแทนการใช้และไม่ใช้มาตรการทางภาษีพบว่าค่าสัมประสิทธิ์ตัวแปรหุ่นมีค่าเท่ากับ -0.138 หมายความว่าถ้ากำหนดค่าให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่ เมื่อใช้มาตรการทางภาษีจะทำให้รายได้ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตกลงร้อยละ 0.138 ดังนั้นการใช้มาตรการทางภาษีในช่วงระยะเวลาที่ศึกษาส่งผลให้รายได้ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเปลี่ยนแปลงในทิศทางตรงกันข้าม

ค่า t-statistic ที่คำนวณได้แสดงว่า ตัวแปรอิสระทุกตัวมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

ค่า Adjusted R² เท่ากับ 0.839 แสดงว่าการเปลี่ยนแปลงรายได้การจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของสำนักงานสรรพากรภาค 7 เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรอิสระต่างๆ ในแบบจำลองร้อยละ 84 และเกิดจากปัจจัยอื่นๆ หรืออิทธิพลจากตัวแปรภายนอก ร้อยละ 16 จึงเป็นสมการที่สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงรายได้การจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาได้ดี

ค่า Durbin-Watson มีค่าเท่ากับ 1.945 การกระจายเป็นอิสระ ค่า d จะอยู่ในช่วง $d_u < d < 4 - d_u$ เมื่อเปิดตาราง Durbin-Watson d statistic พบว่า $d_u = 1.338$, $d_u = 1.659$ เพราะฉะนั้น $4 - d_u = 2.662$ เมื่อเปรียบเทียบค่า d ที่วิเคราะห์ได้ซึ่งมีค่าเท่ากับ 1.945 พบว่า มีค่าอยู่ระหว่าง d_u และ $4 - d_u$ ดังนั้น จึงสรุปได้ว่าสมการนี้ไม่เกิดปัญหา Autocorrelation

บทที่ 6

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนาโดยศึกษาการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา การใช้มาตรการและนโยบายภาษีสรรพากรภาษีที่สำคัญช่วงปีงบประมาณ 2544 – 2553 ที่มีผลต่อการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของสำนักงานสรรพากรภาค 7 และวิเคราะห์เชิงปริมาณศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรายได้จากการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดากับตัวแปรต่างๆ ประกอบด้วยผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ จำนวนผู้มีงานทำ และมาตรการภาษีซึ่งข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์เป็นการรวบรวมข้อมูลย้อนหลัง ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2544-2553

1. สรุปผลการศึกษา

1.1 มาตรการและนโยบายภาษีสรรพากร มีผลต่อการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในช่วงระยะเวลาที่ศึกษา การเปลี่ยนแปลงอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา การเปลี่ยนแปลงอัตราค่าลดหย่อน การเปลี่ยนแปลงอัตราค่าใช้จ่าย ยกเว้นภาษีอากรสำหรับบุคคลบางประเภทตามพระราชกฤษฎีกาฯ เพิ่มประเภทของเงินได้ที่ต้องเสียภาษี การเปลี่ยนแปลงช่วงเงินได้สุทธิที่ต้องเสียภาษีมีผลทำให้การจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาลดลง ผลการศึกษาการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของสำนักงานสรรพากรภาค 7 พบว่ามีแนวโน้มจัดเก็บได้เพิ่มขึ้นเนื่องจากการบริหารจัดการจัดเก็บเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ดีในการจัดเก็บภาษีอากร ได้ดำเนินการตามนโยบายกรมสรรพากร มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องโดยมีเป้าหมายที่จะอำนวยความสะดวกให้กับผู้เสียภาษี การให้บริการที่เป็นมาตรฐานสู่ประชาชนอันก่อให้เกิดความพึงพอใจแก่ผู้รับบริการซึ่งเป็นการสร้างความสมัครใจในการเสียภาษี อันเป็นเป้าหมายสูงสุดขององค์กร

1.2 การเปลี่ยนแปลงรายได้การจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของสำนักงานสรรพากรภาค 7 มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน โดยเมื่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 จะทำให้รายได้ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเปลี่ยนแปลงร้อยละ 0.447 ในทิศทางเดียวกัน พิจารณาตัวแปรจำนวนผู้มีงานทำ การเปลี่ยนแปลงรายได้การจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับการเปลี่ยนแปลงของจำนวนผู้มีงานทำ ซึ่งสอดคล้องกับ

สมมติฐาน โดยเมื่อจำนวนผู้มีงานทำเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 จะทำให้รายได้ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 0.998 ในทิศทางเดียวกัน การใช้มาตรการทางภาษีในช่วงระยะเวลาที่ศึกษา ค่าสัมประสิทธิ์ตัวแปรหุนมีค่าเท่ากับ -0.138 การใช้มาตรการทางภาษีทำให้รายได้จากภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาลดลงร้อยละ 0.138 ดังนั้นการใช้มาตรการทางภาษีในช่วงระยะเวลาที่ศึกษาส่งผลให้รายได้จากภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเปลี่ยนแปลงในทิศทางตรงกันข้าม

2. อภิปรายผล

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อรายได้การจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาคือผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ จำนวนผู้มีงานทำ มาตรการและนโยบายภาษีสรรพากร การใช้มาตรการและนโยบายภาษีสรรพากรในช่วงระยะเวลาที่ศึกษามีผลต่อการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในทิศทางตรงกันข้าม การบริหารการจัดเก็บภาษีของสำนักงานสรรพากรภาค 7 เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ดีในการจัดเก็บภาษีอากร ทำให้ประสบความสำเร็จในการจัดเก็บ โดยมีปัจจัยสนับสนุนจากภาวะเศรษฐกิจที่ปรับตัวดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการในระบวงงานหลักทั้งในด้านการกำกับดูแลผู้เสียภาษี ด้านสำรวจผู้ประกอบการรายใหม่ ด้านการเร่งรัดภาษีอากรค้างและโดยเฉพาะแผนการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับผู้เสียภาษีที่มุ่งเน้นยกระดับการให้บริการสู่ความเป็นสำนักงานบริการขวัญใจประชาชน และการให้บริการที่เป็นมาตรฐานสู่ประชาชนอันก่อให้เกิดความพึงพอใจแก่ผู้รับบริการทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน ซึ่งเป็นการสร้างความสมัครใจในการเสียภาษีอันเป็นเป้าหมายสูงสุดขององค์กร ผลการดำเนินการ โครงการ “สำนักงานบริการขวัญใจประชาชน” เจ้าหน้าที่ทุกคนมีความพร้อมและมีทักษะการส่งมอบบริการที่ดี ที่เป็นมาตรฐานเดียวกันและมีลักษณะเฉพาะของสำนักงานสรรพากรภาค 7 ผลการประเมินความพึงพอใจของประชาชนหรือผู้รับบริการสูงขึ้น เมื่อเทียบกับก่อนเปิดโครงการ ก่อให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อภาพลักษณ์ขององค์กร ทำให้เกิดแรงจูงใจและความสมัครใจในการชำระภาษี ซึ่งนำไปสู่การบรรลุเป้าประสงค์ และยุทธศาสตร์ ประสบความสำเร็จในการจัดเก็บภาษี และการสร้างฐานภาษีที่ยั่งยืนของสำนักงานสรรพากรภาค 7

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของสำนักงานสรรพากรภาค 7 พบว่า ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ จำนวนผู้มีงานทำ การใช้มาตรการและนโยบายภาษีสรรพากร มีผลต่อการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศมีความสัมพันธ์กับรายได้ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในทิศทางเดียวกัน โดยเมื่อผลิตภัณฑ์มวลรวม

ในประเทศเปลี่ยนแปลงร้อยละ 1 จะทำให้รายได้จากภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเปลี่ยนแปลงร้อยละ 0.447 พิจารณาตัวแปรจำนวนผู้มีงานทำ การเปลี่ยนแปลงรายได้การจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับการเปลี่ยนแปลงของจำนวนผู้มีงานทำ โดยเมื่อจำนวนผู้มีงานทำเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 จะทำให้รายได้ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 0.998 ในทิศทางเดียวกัน การใช้มาตรการทางภาษีในช่วงระยะเวลาที่ศึกษา ค่าสัมประสิทธิ์ตัวแปรหุ้มีค่าเท่ากับ -0.138 การใช้มาตรการทางภาษีทำให้รายได้จากภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตกลงร้อยละ 0.138 ดังนั้นการใช้มาตรการทางภาษีในช่วงระยะเวลาที่ศึกษาส่งผลให้รายได้จากภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเปลี่ยนแปลงในทิศทางตรงกันข้าม ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ **ขมาพร บัวซ้อน** (2548) ศึกษาการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อรายได้การจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในประเทศไทย จากการศึกษาแสดงให้เห็นว่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเป็นตัวกำหนดภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่จัดเก็บจริงและมีบทบาทในการหารายได้ให้รัฐบาล และสอดคล้องกับการศึกษาของ **สมคิด เรืองโรจน์** (2551) ที่ศึกษาโครงสร้างภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ผลการศึกษาพบว่าอัตราการมีงานทำมีผลต่อรายได้ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา การใช้มาตรการภาษีในระยะเวลาที่ทำการศึกษาทำให้ประสิทธิภาพในการหารายได้ไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์

3. ข้อจำกัดและข้อเสนอแนะ

ในการศึกษานี้ไม่สามารถใช้ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product : GPP) เป็นตัวแปรได้เนื่องจากมีข้อจำกัดเรื่องการเก็บข้อมูล โดยใช้ข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ รายไตรมาส ตามราคาปี 2531 ปรับค่าคงที่โดยใช้ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ณ ราคาประจำปี*100/ดัชนีราคาผู้บริโภค

จากการศึกษาพบว่ารัฐบาลต้องการที่จะหารายได้จากภาษีอากรเพิ่มขึ้น โดยมีการตั้งงบประมาณเพิ่มขึ้น อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของไทยเป็นแบบก้าวหน้า ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาใช้เกณฑ์เงินสด (cash basis) หน่วยภาษีที่เป็นบุคคลธรรมดา ได้แก่ ห้างหุ้นส่วนสามัญ คณะบุคคล และกองมรดกที่ยังไม่ได้แบ่ง จะถือเป็นเงินได้พึงประเมินก็ต่อเมื่อได้รับชำระเงินแล้วเท่านั้น หากมีการกระจายจำนวนเงินสดรับออกเป็นหลายปีภาษีย่อมลดภาระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา มิให้เข้าสู่ช่วงเงินได้ในอัตราก้าวหน้าขั้นถัด ๆ ไปทำให้สูญเสียรายได้ในการจัดเก็บภาษีกรมสรรพากรควรได้มีการปรับปรุง แก้ไข เพิ่มเติมกฎหมายที่ใช้ในการบังคับเก็บให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและสังคม อันจะส่งผลดีถึงความสามารถในการเสียภาษีเป็นการบรรเทาภาระภาษี

และสนับสนุนการดำเนินงานสร้างความเป็นธรรม รวมทั้งเป็นการเสริมสร้างความสนใจในการเสียภาษีและนำมาสู่ฐานภาษีที่ยั่งยืน ควรใช้มาตรการขยายฐานภาษีให้ครอบคลุมกิจการทุกประเภทให้มากยิ่งขึ้น และในขณะเดียวกันสำนักงานสรรพากรภาค 7 ควรเร่งให้สำนักงานสรรพากรพื้นที่สำรวจสถานประกอบการและติดตามธุรกิจนอกระบบให้เข้าสู่ระบบภาษีอากรให้มากขึ้นเพื่อสร้างความเป็นธรรมในการจัดเก็บภาษีอากรและมุ่งเน้นยกระดับการให้บริการที่เป็นมาตรฐานสู่ประชาชนอันก่อให้เกิดความพึงพอใจแก่ผู้รับบริการ เพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีอากรเพื่อนำรายได้ไปพัฒนาประเทศต่อไป

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของสำนักงานสรรพากรภาค 7 และศึกษาถึงผลกระทบจากการใช้มาตรการภาษีต่าง ๆ ของรัฐบาลว่ามีผลทำให้รายได้การจัดเก็บภาษีอากรเพิ่มขึ้นหรือลดลง ไม่ได้ศึกษาถึงผลของการใช้มาตรการภาษีของรัฐบาลที่มีต่อการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม ในการศึกษาครั้งต่อไปถ้าผู้ศึกษาต้องการศึกษาในรายละเอียดควรศึกษาเพิ่มเติมในส่วนดังกล่าว

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กลุ่มนักวิชาการภาษีอากร (2550) ภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร กรุงเทพมหานคร
เรือนแก้วการพิมพ์
- กรมสรรพากร (2550) รายงานประจำปี 2550 กรุงเทพมหานคร กรมสรรพากร
_____. (2551) รายงานประจำปี 2551 กรุงเทพมหานคร กรมสรรพากร
_____. (2552) รายงานประจำปี 2552 กรุงเทพมหานคร กรมสรรพากร
_____. (2553) รายงานประจำปี 2553 กรุงเทพมหานคร กรมสรรพากร
- บังอร กันต์มูล (2549) “การพยากรณ์การจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา” สารนิพนธ์
เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ปภาสกร แก้วกอบสิน (2553) ภาษีง่ายนิดเดียว กรุงเทพมหานคร ยูไนเต็ดอาร์ทการพิมพ์
- ปรัชญ์ ปราบปรปักษ์ (2551) เศรษฐศาสตรมหาภาค I สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- พรพิมล ผกาแก้ว (2550) “ปัจจัยที่มีผลต่อรายได้ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประเทศไทย”
สารนิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- มณีนรัตน์ ภิญญโณภญาฤกษ์และคณะ (2551) เศรษฐศาสตรมหาภาค สำนักงานพิมพ์ มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2545) เศรษฐศาสตร์ภาครัฐ กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- มาลี แสงเทพ (2542) “ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในประเทศไทย : โครงสร้างและปัจจัยที่มี
ผลกระทบ” วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์) สาขาวิชา
เศรษฐศาสตร์ ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ขมาพร บัวซอ่อน (2548) “การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อรายได้จากการจัดเก็บภาษีเงินได้
บุคคลธรรมดาในประเทศไทย”การศึกษาค้นคว้าอิสระ เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- สุเทพ พงษ์พิทักษ์ (2541) ภาษีเงินได้ หัก ณ ที่จ่าย หักอย่างไรให้ถูกต้องและครบถ้วน
สำนักงานวิจิตาทนายนความ บัญชีและธุรกิจ
- สมคิด บางโม (2553) ภาษีอากรธุรกิจ กรุงเทพมหานคร บริษัทพิมพ์ดีการพิมพ์ จำกัด
- สมคิด เรืองโรจน์ (2551) “โครงสร้างภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา” สารนิพนธ์เศรษฐศาสตร-
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง

สำนักงานสถิติจังหวัดอุดรดิตถ์ (2553) รายงานสถิติจังหวัด สำนักงานสถิติแห่งชาติ
อมรศักดิ์ พงศ์พศุทธิ์ (2547) 108 วิธีประหยัดภาษี บจ.อินเตอร์-เทคพรีนติ้ง

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
การประมวลผลและตารางข้อมูล

Model 1: OLS estimates using the 40 observations 1950:1-1959:4

Dependent variable: l_Y

<i>Variable</i>	<i>Coefficient</i>	<i>Std. Error</i>	<i>t-statistic</i>	<i>p-value</i>	
const	-15.3565	2.06189	-7.4478	<0.00001	***
l_X1	0.447171	0.14568	3.0695	0.00406	***
l_X2	0.9988	0.0809795	12.3340	<0.00001	***
D	-0.138522	0.04126	-3.3573	0.00187	***

Mean of dependent variable = 5.60416

Standard deviation of dep. var. = 0.285462

Sum of squared residuals = 0.473745

Standard error of residuals = 0.114715

Unadjusted $R^2 = 0.850932$

Adjusted $R^2 = 0.838509$

F-statistic (3, 36) = 68.5001 (p-value < 0.00001)

Durbin-Watson statistic = 1.94461

First-order autocorrelation coeff. = 0.0262405

Log-likelihood = 31.9618

Akaike information criterion = -55.9235

Schwarz Bayesian criterion = -49.168

Hannan-Quinn criterion = -53.4809

ตารางที่ 1 ข้อมูลตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ปี	ไตรมาส	ภาษีเงินได้บุคคล ธรรมดาของสภ.7 ณ ราคาประจำปี (ล้านบาท)	ผลิตภัณฑ์มวลรวม ในประเทศ ณ ราคา คงที่ ปี 2531 (ล้านบาท)	จำนวน ผู้มีงานทำใน จังหวัดสภ.7 (คน)	มาตรการภาษี
2544	1	492.906	777,523	2,697,993	1
	2	344.262	743,138	2,607,989	1
	3	328.822	746,884	2,700,986	1
	4	278.89	806,056	2,777,994	1
2545	1	533.500	812,458	2,898,207	1
	2	387.150	780,037	2,862,134	1
	3	375.963	789,845	2,943,552	1
	4	285.006	854,702	2,913,337	1
2546	1	608.404	868,512	2,950,709	1
	2	360.070	831,715	2,982,785	1
	3	397.166	842,416	3,035,268	1
	4	295.369	925,523	3,058,293	1
2547	1	613.676	926,696	2,877,959	1
	2	374.742	886,437	3,027,953	1
	3	431.617	895,134	3,180,907	1
	4	313.684	979,922	3,230,271	1
2548	1	667.235	959,975	2,585,641	0
	2	414.863	928,361	2,841,263	0
	3	496.029	944,173	2,901,341	0
	4	324.125	1,025,510	2,849,437	0
2549	1	778.729	1,018,621	3,101,041	0
	2	524.705	975,690	3,086,659	0
	3	537.089	989,089	3,152,918	0
	4	380.305	1,071,104	3,087,779	0

ตารางที่ 1 ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา (ต่อ)

ปี	ไตรมาส	ภาษีเงินได้บุคคล ธรรมดาของสภ.7 ณ ราคาประจำปี (ล้านบาท)	ผลิตภัณฑ์มวลรวม ในประเทศคงที่ (ล้านบาท)	จำนวน ผู้มีงานทำใน จังหวัดสภ.7 (คน)	มาตรการภาษี
2550	1	1,051.435	1,065,589	3,059,281	0
	2	739.939	1,020,773	3,105,884	0
	3	579.769	1,043,868	3,174,487	0
	4	479.961	1,128,796	3,132,675	0
2551	1	976.991	1,132,889	3,115,191	1
	2	642.407	1,073,963	3,130,347	1
	3	606.559	1,075,757	3,413,099	1
	4	506.234	1,082,224	3,386,955	1
2552	1	922.927	1,053,066	3,377,787	1
	2	630.315	1,018,647	3,462,930	1
	3	570.206	1,045,615	3,430,577	1
	4	483.332	1,145,811	3,443,563	1
2553	1	986.744	1,179,635	3,459,436	1
	2	665.129	1,112,764	3,433,744	1
	3	560.005	1,114,342	3,420,083	1
	4	488.916	1,189,068	3,530,090	1

- ที่มา : 1. รายได้ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเก็บจากรายงานสำนักงานสรรพากรภาค 7
 2. ข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product : GDP) เว็บไซต์สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
 3. จำนวนผู้มีงานทำเก็บจากเว็บไซต์สำนักงานสถิติแห่งชาติและจากรายงานสถิติจังหวัดในท้องที่สรรพากรภาค 7

ภาคผนวก ข

แบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

แบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

1. แบบยื่นรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา หัก ณ ที่จ่าย

ภ.ง.ด. 1

ใช้สำหรับการหักภาษี ณ ที่จ่าย กรณีจ่ายเงินได้พึงประเมินประเภท เงินเดือน ค่าจ้าง ค่านายหน้า บำเหน็จ ฯลฯ ตามมาตรา 40 (1) และ (2) แห่งประมวลรัษฎากร

ภ.ง.ด. 1 ก

ใช้สำหรับแสดงรายการสรุปการจ่ายเงินได้และจำนวนเงินภาษีที่ได้นำส่งไว้ในปีภาษีที่ล่วงมาแล้ว สำหรับเงินได้พึงประเมินประเภท เงินเดือน ค่าจ้าง ค่านายหน้า บำเหน็จ ฯลฯ ตามมาตรา 40 (1) และ (2) แห่งประมวลรัษฎากร

ภ.ง.ด. 1 ก. (พิเศษ)

ใช้สำหรับแสดงรายการสรุปการจ่ายเงินได้และจำนวนเงินภาษีที่ได้นำส่งไว้ในปีภาษีที่ล่วงมาแล้วสำหรับเงินได้พึงประเมินประเภท เงินเดือน ค่าจ้าง ค่านายหน้า บำเหน็จ ฯลฯ ตามมาตรา 40 (1) และ (2) แห่งประมวลรัษฎากร กรณีมีการตั้งฎีกาเบิกเงินเฉพาะข้าราชการและลูกจ้างของส่วนราชการ

ภ.ง.ด. 2

ใช้สำหรับการหักภาษี ณ ที่จ่าย กรณีจ่ายเงินได้พึงประเมินประเภท ค่าสิทธิ ดอกเบี้ย เงินปันผล ฯลฯ ตามมาตรา 40 (3) และ 40 (4) แห่งประมวลรัษฎากร

ภ.ง.ด. 2 ก

ใช้สำหรับแสดงรายการสรุปการจ่ายเงินได้และจำนวนเงินภาษีที่ได้นำส่งไว้ในปีภาษีที่ล่วงมาแล้วสำหรับเงินได้พึงประเมินประเภทดอกเบี้ย เงินปันผล ฯลฯ ตามมาตรา 40 (4) แห่งประมวลรัษฎากร

ภ.ง.ด. 3

ใช้สำหรับการหักภาษี ณ ที่จ่าย กรณีจ่ายเงินได้พึงประเมินประเภท ค่าเช่าทรัพย์สิน วิชาชีพอิสระ การรับเหมา การรับจ้างทำของ การประกอบธุรกิจ ฯลฯ ตามมาตรา 40(5) (6) (7) และ(8) แห่งประมวลรัษฎากร

ภ.ง.ด. 3 ก.

ใช้สำหรับแสดงรายการสรุปการจ่ายเงินได้และจำนวนเงินภาษีที่ได้นำส่งไว้ในปีภาษีที่ล่วงมาแล้วสำหรับเงินได้พึงประเมินประเภท ค่าเช่าทรัพย์สิน วิชาชีพอิสระ การรับเหมา การรับจ้างทำของ การประกอบธุรกิจ ฯลฯ ตามมาตรา 40 (5) (6) (7) และ (8) แห่งประมวลรัษฎากร ทั้งนี้เฉพาะ ผู้จ่ายเงินที่เป็น กระทรวง ทบวง กรม หรือ องค์การของรัฐบาล

2. แบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ภ.ง.ด. 90

ใช้ยื่นกรณีมีเงินได้พึงประเมินทุกประเภท กำหนดเวลาการยื่นแบบ
มกราคม – มีนาคม ของปีถัดไป

ภ.ง.ด. 91

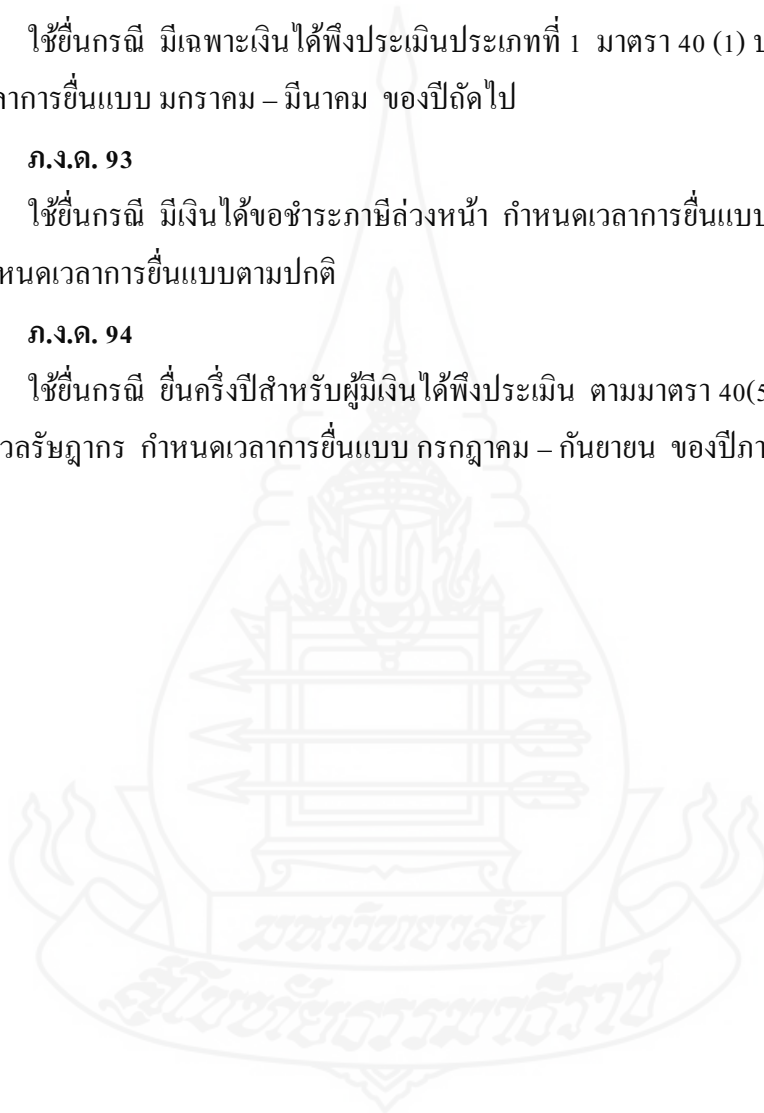
ใช้ยื่นกรณี มีเฉพาะเงินได้พึงประเมินประเภทที่ 1 มาตรา 40 (1) ประเภทเดียว
กำหนดเวลาการยื่นแบบ มกราคม – มีนาคม ของปีถัดไป

ภ.ง.ด. 93

ใช้ยื่นกรณี มีเงินได้ขอชำระภาษีล่วงหน้า กำหนดเวลาการยื่นแบบ
ก่อนถึงกำหนดเวลาการยื่นแบบตามปกติ

ภ.ง.ด. 94

ใช้ยื่นกรณี ยื่นครั้งปีสำหรับผู้มีเงินได้พึงประเมิน ตามมาตรา 40(5) (6) (7) และ(8)
แห่งประมวลรัษฎากร กำหนดเวลาการยื่นแบบ กรกฎาคม – กันยายน ของปีภาษีนั้น

ภาคผนวก ค
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

พระราชกฤษฎีกา
ออกตามความในประมวลรัษฎากร
ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 470)
พ.ศ. 2551

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ 28 มีนาคม พ.ศ. 2551
เป็นปีที่ 63 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงการยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา สำหรับเงินได้สุทธิจากการคำนวณภาษีเงินได้ตามมาตรา 48(1) แห่งประมวลรัษฎากร

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 187 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และมาตรา 3(1) แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2496 อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา 29 ประกอบกับมาตรา 33 และมาตรา 41 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 470) พ.ศ. 2551”

มาตรา 2 พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ยกเลิกพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 430) พ.ศ. 2548

มาตรา 4 ให้ยกเว้นภาษีเงินได้ตามส่วน 2 หมวด 3 ในลักษณะ 2 แห่งประมวลรัษฎากร สำหรับเงินได้สุทธิจากการคำนวณภาษีเงินได้ตามมาตรา 48(1) แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 10 ลงวันที่ 7 พฤศจิกายน พ.ศ. 2520 เฉพาะส่วนที่ไม่

เกินหนึ่งแสนห้าหมื่นบาทแรก ในปีภาษีนั้น ทั้งนี้ สำหรับเงินได้สุทธิที่เกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2551 เป็นต้นไป

มาตรา 5 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้
ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

สมัคร สุนทรเวช

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ: เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกานี้ คือ เนื่องจากรัฐบาลมีนโยบายในการกระตุ้นและฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศ สมควรปรับปรุงการยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา สำหรับเงินได้สุทธิจากการคำนวณภาษีเงินได้ตามมาตรา 48(1) แห่งประมวลรัษฎากร โดยกำหนดให้เงินได้สุทธิเฉพาะส่วนที่ไม่เกินหนึ่งแสนห้าหมื่นบาทแรก สำหรับปีภาษี ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้ เพื่อบรรเทาภาระภาษีให้แก่ผู้มีเงินได้และสนับสนุนการขยายตัวของเศรษฐกิจ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกานี้

(ร.จ. ฉบับกฤษฎีกา เล่ม 125 ตอนที่ 54 ก วันที่ 28 มีนาคม 2551)

พระราชกฤษฎีกา
ออกตามความในประมวลรัษฎากร
ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 480)
พ.ศ. 2552

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ 17 พฤษภาคม พ.ศ. 2552
เป็นปีที่ 64 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา สำหรับภาษีที่ต้องเสียตามมาตรา 48(2) แห่งประมวลรัษฎากร

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 187 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และมาตรา 3(1) แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2496 อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา 29 ประกอบกับมาตรา 33 และมาตรา 41 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า "พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 480) พ.ศ. 2552"

มาตรา 2 พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ยกเว้นภาษีเงินได้ตามส่วน 2 หมวด 3 ในลักษณะ 2 แห่งประมวลรัษฎากรให้แก่ผู้มีเงินได้สำหรับภาษีที่ต้องเสียตามมาตรา 48(2) เฉพาะกรณีผู้มีเงินได้มีภาษีที่ต้องเสียทั้งสิ้นจำนวนไม่เกินห้าพันบาทในปีภาษีนั้น ทั้งนี้ สำหรับเงินได้พึงประเมินที่ได้รับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2552 เป็นต้นไป

ผู้มีเงินได้ซึ่งได้รับสิทธิยกเว้นภาษีตามวรรคหนึ่ง ให้คงมีหน้าที่ในการคำนวณและเสียภาษีสำหรับเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 48(1)

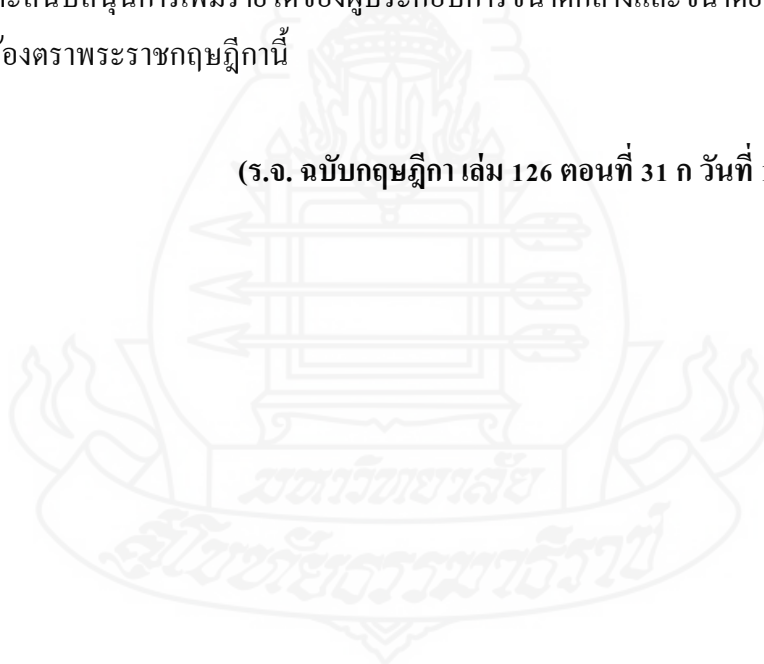
มาตรา 4 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้
ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ: เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ คือ เนื่องจากรัฐบาลมีนโยบายในการกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศ โดยการบรรเทาภาระภาษีให้แก่ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม สมควรยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับภาษีที่ต้องเสียตามมาตรา 48(2) แห่งประมวลรัษฎากร เฉพาะกรณีผู้มีเงินได้มีภาษีที่ต้องเสียทั้งสิ้นจำนวนไม่เกินห้าพันบาทในปีภาษีนั้น เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการเพิ่มรายได้ของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมอย่างต่อเนื่อง จึงจำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกานี้

(ร.จ. ฉบับกฤษฎีกา เล่ม 126 ตอนที่ 31 ก วันที่ 18 พฤษภาคม 2552)

กฎกระทรวง
ฉบับที่ 266 (พ.ศ. 2551)
ออกตามความในประมวลรัษฎากร
ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 4 แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 20) พ.ศ. 2513 และมาตรา 42 (17) แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2496 อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา 29 ประกอบกับมาตรา 33 และมาตรา 41 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้ยกเลิกความใน (35) ของข้อ 2 แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ 126 (พ.ศ. 2509) ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 195 (พ.ศ. 2538) ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(35) เงินได้เท่าที่ลูกจ้างจ่ายเป็นเงินสะสมเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ตามกฎหมาย ว่าด้วยกองทุนสำรองเลี้ยงชีพในอัตราไม่เกินร้อยละสิบห้าของค่าจ้างเฉพาะส่วนที่เกิน หักหนึ่งบาท แต่ไม่เกินสี่แสนห้าหมื่นบาท สำหรับปีภยานั้น ทั้งนี้ สำหรับเงินได้พึงประเมินที่ได้รับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2551 เป็นต้นไป”

ข้อ 2 ให้ยกเลิกความใน (43) ของข้อ 2 แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ 126 (พ.ศ. 2509) ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 208 (พ.ศ. 2540) ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(43) เงินได้เท่าที่สมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการจ่ายเป็นเงินสะสมเข้ากองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ เฉพาะส่วนที่ไม่เกินห้าแสนบาท สำหรับปีภยานั้น ทั้งนี้ สำหรับเงินได้พึงประเมินที่ได้รับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2551 เป็นต้นไป”

ข้อ 3 ให้ยกเลิกความใน (54) ของข้อ 2 แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ 126 (พ.ศ. 2509) ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 227 (พ.ศ. 2544) ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(54) เงินได้เท่าที่ผู้อำนวยการ ผู้บริหาร ครู หรือบุคลากรทางการศึกษา ในโรงเรียนเอกชน จ่ายเป็นเงินสะสมเข้ากองทุนสงเคราะห์ตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน เฉพาะส่วนที่ไม่เกินห้าแสนบาท สำหรับปีภานันั้น ทั้งนี้ สำหรับเงินได้พึงประเมินที่ได้รับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2551 เป็นต้นไป”

ข้อ 4 ให้ยกเลิกความใน (55) ของข้อ 2 แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ 126 (พ.ศ. 2509) ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 265 (พ.ศ. 2551) ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(55) เงินได้เท่าที่จ่ายเป็นค่าซื้อหน่วยลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ในอัตราไม่เกินร้อยละสิบห้าของเงินได้พึงประเมิน เฉพาะส่วนที่ไม่เกินห้าแสนบาท สำหรับปีภานันั้น โดยผู้มีเงินได้ต้องถือหน่วยลงทุนดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีนับตั้งแต่วันซื้อหน่วยลงทุนครั้งแรกและได้ถอนหน่วยลงทุนนั้นเมื่อผู้มีเงินได้มีอายุไม่ต่ำกว่าห้าสิบห้าปีบริบูรณ์ ทั้งนี้ สำหรับเงินได้พึงประเมินที่ได้รับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2551 เป็นต้นไป และ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด

ในกรณีที่ผู้มีเงินได้จ่ายเงินสะสมเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ หรือกองทุนสงเคราะห์ตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชนด้วย เงินได้ที่ได้รับยกเว้นตามวรรคหนึ่งเมื่อรวมกับเงินสะสมที่จ่ายเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ หรือกองทุนสงเคราะห์ ต้องไม่เกินห้าแสนบาท

ในกรณีที่ผู้มีเงินได้ถือหน่วยลงทุนไม่ครบห้าปีนับตั้งแต่วันซื้อหน่วยลงทุนครั้งแรก หรือได้ถอนหน่วยลงทุนก่อนที่ผู้มีเงินได้มีอายุครบห้าสิบห้าปีบริบูรณ์ ให้ผู้มีเงินได้นั้นหมดสิทธิได้รับยกเว้นตามวรรคหนึ่ง และต้องเสียภาษีเงินได้สำหรับเงินได้ที่ได้รับยกเว้นภาษีตามวรรคหนึ่งมาแล้วด้วย”

ข้อ 5 ให้ยกเลิกความใน (61) ของข้อ 2 แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ 126 (พ.ศ. 2509) ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 240 (พ.ศ. 2545) ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(61) เงินได้เท่าที่ผู้มีเงินได้จ่ายเป็นเบี้ยประกันภัยในปีภาษี สำหรับการประกันชีวิตของผู้มีเงินได้ตามจำนวนที่จ่ายจริง เฉพาะส่วนที่เกินหนึ่งหมื่นบาทแต่ไม่เกินเก้าหมื่นบาท โดยกรมธรรม์ประกันชีวิตต้องมีกำหนดเวลาตั้งแต่สิบปีขึ้นไป และการประกันชีวิตนั้นได้เอาประกันไว้กับผู้รับประกันภัยที่ประกอบกิจการประกันชีวิตในราชอาณาจักร ทั้งนี้ สำหรับเบี้ยประกันภัยที่ได้จ่ายตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2551 เป็นต้นไป และให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีกำหนด”

ข้อ 6 ให้ยกเลิกความใน (66) ของข้อ 2 แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ 126 (พ.ศ. 2509) ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 246 (พ.ศ. 2547) ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(66) เงินได้เท่าที่จ่ายเป็นค่าซื้อหน่วยลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ที่ได้มีการจดทะเบียนกองทรัสต์สินทรัพย์เป็นกองทุนรวมภายในวันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ. 2550 ในอัตราไม่เกินร้อยละสิบห้าของเงินได้พึงประเมิน เฉพาะส่วนที่ไม่เกินห้าแสนบาท สำหรับปีภาษีนั้น และเงินได้ดังกล่าวต้องเป็นเงินได้ของผู้มีเงินได้ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาแต่ไม่รวมถึง ห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มีโชตินิติบุคคลและกองมรดกที่ยังไม่ได้แบ่ง ทั้งนี้ สำหรับเงินได้ พึงประเมินที่ได้รับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2551 เป็นต้นไป

เงินได้ที่ได้รับยกเว้นตามวรรคหนึ่ง และการถือหน่วยลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาวให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด

ในกรณีที่ผู้มีเงินได้ไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในวรรคสอง ให้ผู้มีเงินได้นั้นหมดสิทธิได้รับยกเว้นตามวรรคหนึ่ง และต้องเสียภาษีเงินได้สำหรับเงินได้ที่ได้รับยกเว้นภาษีตามวรรคหนึ่งมาแล้วด้วย”

ข้อ 7 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นข้อ (78) ของข้อ 2 แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ 126 (พ.ศ. 2509) ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร

“(78) เงินได้ของวิสาหกิจชุมชนตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน เฉพาะที่เป็นห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มีโชตินิติบุคคล ซึ่งมีเงินได้ไม่เกินหนึ่งล้านสองแสนบาท

สำหรับปีภานัน ทั้งนี้ สำหรับเงินได้พึงประเมินที่ได้รับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2551 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2553 และให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด”

ให้ไว้ ณ วันที่ 16 พฤษภาคม พ.ศ. 2551

สุรพงษ์ สืบวงศ์ลี

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ เนื่องจากรัฐบาลมีนโยบายในการกระตุ้นและฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศ สมควรเพิ่มวงเงินที่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้ สำหรับเงินได้ที่จ่ายเป็นเงินสะสมเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เงินสะสมเข้ากองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ เงินสะสมเข้ากองทุนสงเคราะห์ตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน เงินค่าซื้อหน่วยลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ และกองทุนรวมหุ้นระยะยาวตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ รวมทั้งเงินได้ที่จ่ายเป็นเบี้ยประกันภัยสำหรับการประกันชีวิต เพื่อส่งเสริมการออมของภาคครัวเรือน ซึ่งส่งผลเป็นการสนับสนุนการลงทุนใน ตลาดทุน อันจะทำให้เศรษฐกิจขยายตัวเพิ่มขึ้น นอกจากนั้น สมควรยกเว้นเงินได้ของวิสาหกิจชุมชนตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนที่มีจำนวนไม่เกินหนึ่งล้านสองแสนบาทไม่ต้องนำมารวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้ เพื่อให้เศรษฐกิจของชุมชนมีความเข้มแข็งและพัฒนาให้เกิดความยั่งยืน จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

กฎกระทรวง
ฉบับที่ 267 (พ.ศ. 2551)
ออกตามความในประมวลรัษฎากร
ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 4 แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 20) พ.ศ. 2513 และมาตรา 42 (17) แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2496 อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา 29 ประกอบกับมาตรา 33 และมาตรา 41 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสี่ของ (55) ของข้อ 2 แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ 126 (พ.ศ. 2509) ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 266 (พ.ศ. 2551) ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร

“ในปีภาษี 2551 หากผู้มีเงินได้มีการซื้อหน่วยลงทุนระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2551 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2551 ให้เงินได้ตามวรรคหนึ่งเท่ากับส่วนที่ไม่เกินเจ็ดแสนบาท แต่ไม่เกินร้อยละสิบห้าของเงินได้พึงประเมิน และในกรณีที่ผู้มีเงินได้ดังกล่าวได้จ่ายเงินสะสมตามวรรคสองด้วย เมื่อรวมเงินได้กับเงินสะสมแล้วต้องไม่เกินเจ็ดแสนบาท ทั้งนี้ เงินได้ที่ได้รับยกเว้นดังกล่าว ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด และให้นำความในวรรคสามมาใช้บังคับด้วย”

ข้อ 2 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสี่ของ (66) ของข้อ 2 แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ 126 (พ.ศ. 2509) ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 266 (พ.ศ. 2551) ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร

“ในปีภาษี 2551 หากผู้มีเงินได้มีการซื้อหน่วยลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาวระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2551 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2551 ให้เงินได้ตามวรรคหนึ่งเท่ากับส่วนที่ไม่เกินเจ็ดแสนบาท แต่ไม่เกินร้อยละสิบห้าของเงินได้พึงประเมิน ทั้งนี้ เงินได้ที่ได้รับยกเว้น

และการถือหน่วยลงทุนดังกล่าว ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด และให้นำความในวรรคสามมาใช้บังคับด้วย”

ให้ไว้ ณ วันที่ 21 พฤศจิกายน พ.ศ. 2551

สุชาติ ธาดาธำรงเวช

(นายสุชาติ ธาดาธำรงเวช)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ เนื่องจากรัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมให้มีการลงทุนผ่านกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพและกองทุนรวมหุ้นระยะยาวเพิ่มมากขึ้น เพื่อเป็นการสนับสนุนการลงทุนในตลาดทุนภายในประเทศอันจะทำให้เศรษฐกิจขยายตัวเพิ่มขึ้น และป้องกันไม่ให้เกิดตลาดทุนภายในประเทศได้รับผลกระทบจากวิกฤตการณ์ทางการเงินที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน สมควรเพิ่มวงเงินที่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้ สำหรับเงินค่าซื้อหน่วยลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพและกองทุนรวมหุ้นระยะยาวตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ กรณีที่ได้มีการลงทุนในกองทุนทั้งสองดังกล่าวในระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2551 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2551 จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

(ร.จ.ฉบับกฤษฎีกา เล่ม 125 ตอนที่ 130 ก วันที่ 16 ธันวาคม 2551)

กฎกระทรวง

ฉบับที่ 271 (พ.ศ.2552)

ออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 4 แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 20) พ.ศ. 2513 และมาตรา 42 (17) แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2496 อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา 29 ประกอบกับมาตรา 33 และมาตรา 41 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ให้เงินได้เท่าที่ได้จ่ายเป็นค่าซื้ออสังหาริมทรัพย์ที่เป็นอาคาร อาคารพร้อมที่ดิน หรือห้องชุดในอาคารชุด เพื่อเป็นที่อยู่อาศัยเป็นเงินได้พึงประเมินที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(1) เงินได้ที่จ่ายเป็นค่าซื้ออสังหาริมทรัพย์ต้องเป็นจำนวนที่จ่ายจริง แต่รวมกันทั้งหมดแล้วไม่เกินสามแสนบาท โดยต้องจ่ายไปในระหว่างวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2552 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2552 และต้องมีการจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์นั้นให้แล้วเสร็จภายในช่วงเวลาดังกล่าว

(2) ผู้มีเงินได้ต้องมีชื่อเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์ที่ซื้อเป็นเวลาดังกล่าวติดต่อกัน ไม่น้อยกว่าสามปีนับแต่วันที่จดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์ และอสังหาริมทรัพย์นั้นต้องไม่เคยผ่านการจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์มาก่อน ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนดโดยอนุมัติรัฐมนตรี

ให้ไว้ ณ วันที่ 30 มีนาคม พ.ศ. 2552

ประดิษฐ์ ภัทรประสิทธิ์

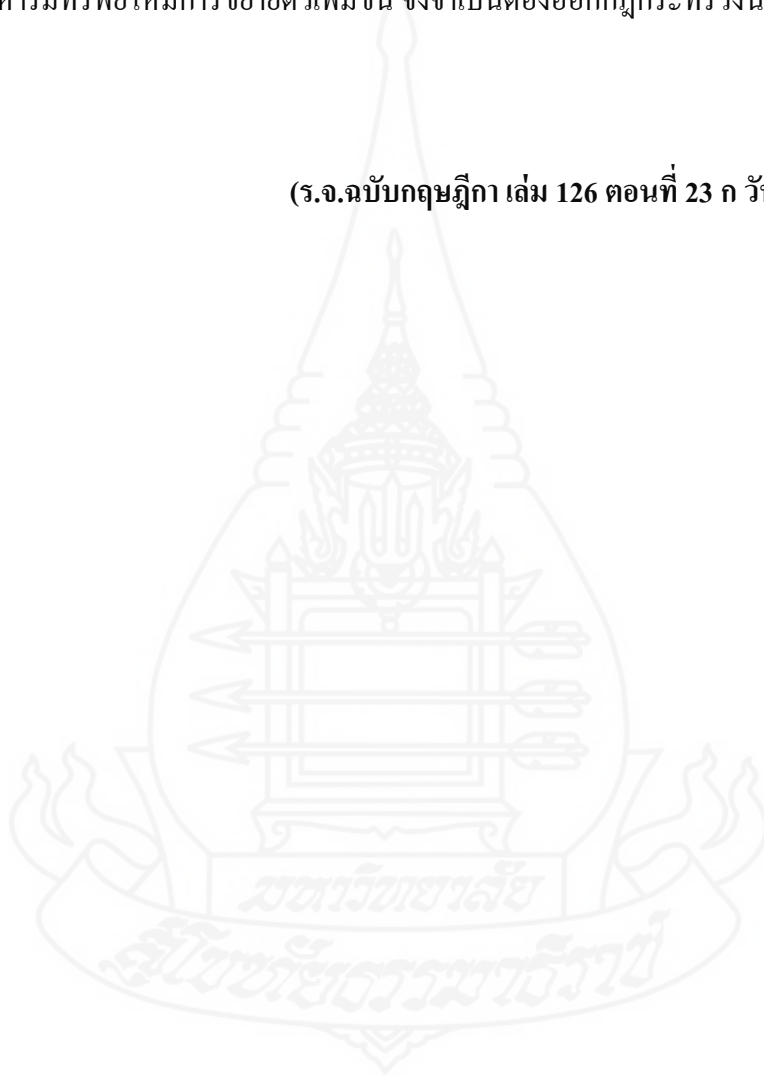
(นายประดิษฐ์ ภัทรประสิทธิ์)

รัฐมนตรีช่วยว่าการฯ รักษาการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ เนื่องจากรัฐบาลมีนโยบายในการกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศ โดยการบรรเทาภาระภาษีให้แก่ผู้มีเงินได้ซึ่งได้ซื้ออสังหาริมทรัพย์ที่เป็นอาคาร อาคารพร้อมที่ดิน หรือห้องชุดในอาคารชุด เพื่อเป็นที่อยู่อาศัยสมควรกำหนดให้เงินได้เท่าที่จ่ายเป็นค่าซื้ออสังหาริมทรัพย์ดังกล่าวภายในปี พ.ศ. 2552 เป็นเงินได้พึงประเมินที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา อันจะเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ให้มีการขยายตัวเพิ่มขึ้น จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

(ร.จ.ฉบับกฤษฎีกา เล่ม 126 ตอนที่ 23 ก วันที่ 8 เมษายน 2552)

กฎกระทรวง

ฉบับที่ 272 (พ.ศ. 2552)

ออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 4 แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 20) พ.ศ. 2513 และมาตรา 42(17) แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2496 อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา 29 ประกอบกับมาตรา 33 และมาตรา 41 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 กำหนดให้เงินได้ดังต่อไปนี้เป็นเงินได้พึงประเมินที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้

- (1) เงินช่วยเหลือผู้ซึ่งออกจากราชการตามมาตรการปรับปรุงอัตราค่าจ้างของส่วนราชการตามพระราชกฤษฎีกาเงินช่วยเหลือผู้ซึ่งออกจากราชการตามมาตรการปรับปรุงอัตราค่าจ้างของส่วนราชการ พ.ศ. 2551
- (2) เงินหรือผลประโยชน์ใด ๆ ที่สมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการได้รับจากกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ เมื่อออกจากราชการตาม (1)

ข้อ 2 กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับสำหรับเงินได้พึงประเมินประจำปี พ.ศ. 2551 ถึง พ.ศ. 2555

ให้ไว้ ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2552

กรณ์ จาติกวณิช

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ เนื่องจากรัฐบาลมีนโยบายที่จะให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีแก่ข้าราชการซึ่งออกจากราชการตามมาตรการปรับปรุงอัตราค่าจ้างของส่วนราชการตามพระราชกฤษฎีกาเงินช่วยเหลือผู้ซึ่งออกจากราชการตามมาตรการปรับปรุงอัตราค่าจ้างของส่วนราชการ พ.ศ. 2551 ในระหว่างปี พ.ศ. 2551 ถึงปี พ.ศ. 2555 ดังนั้น สมควรกำหนดให้เงินช่วยเหลือผู้ซึ่งออกจากราชการและเงินหรือผลประโยชน์ใด ๆ ที่สมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการได้รับเมื่อออกจากราชการตามมาตรการดังกล่าว เป็นเงินได้พึงประเมินที่ได้รับยกเว้น ไม่ต้องรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้ จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

(ร.จ. ฉบับกฤษฎีกา เล่ม 126 ตอนที่ 50 ก วันที่ 4 สิงหาคม 2552)

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางสุธาลักษณ์ เขตต์บรรพต
วัน เดือน ปีเกิด	2 กันยายน 2503
สถานที่เกิด	อำเภอหนองฉาง จังหวัดอุทัยธานี
ประวัติการศึกษา	เศรษฐศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ.2525
สถานที่ทำงาน	สำนักงานสรรพากรพื้นที่อุตรดิตถ์
ตำแหน่ง	สรรพากรอำเภอ (นักวิชาการสรรพากรชำนาญการ)

